

Ordförande i nämnd avgår: "Inte kul att hålla på längre"

Vid årsskiftet lämnar Ätvidabergs hälsovårdsnämnds ordförande Olle Söderbäck sitt uppdrag. Han har varit ordförande i sex år och anser att han inte skall sitta längre. Tiden räcker heller inte till för andra intressen och han har också reagerat på den senaste tidens kritik mot distriktshälsovårdsinspektör Lars Laager och det ganska tungrodda samarbetet med politiska myndigheter inom kommunen.

— Hälsovårdsnämndens arbete möts inte alltid så positivt. Jag reagerar mot kritiken mot vår inspektörs arbete. Det känns inte särskilt uppmuntrande att hålla på längre. Jag har andra intressen som jag gärna vill ägna mig åt, säger Olle Söderbäck.

Han understryker att det inte är den senaste tidens uppmärksammade händelser i Björsäter som fått honom att fatta beslutet att avgå, men man tar nog alltför mycket miste om de har stärkt honom i hans beslut.

Kritik

Kritiken mot distriktshälsovårdsinspektör Lars Laager har bl a gällt hans öppenhet i olika frågor och då främst hans inställning till massmedier. Den kritiken bemöter Lars Laager med skärpa:

— Jag har handlat i demokratisk ordning. Det får inte finnas en låda för offentliga och en låda för hemliga papper. Gör det det liknar det hemliga polisen och det är inte så det skall vara i en kommunal förvaltning. Björsäterfallet har berört många människor. Det vore fel av mig att inte låta folk få reda på vad som händer. Jag ämnar inte vika från offentlighetsprincipen, säger Lars

Laager, som också är beredd att avgå om hans ordförande gör det.

— Jag har inte fattat beslut än, men om Olle Söderbäck avgår tackar jag för mig. Risken för att en ren politiker blir ordförande är stor. Det finns exempel på det på nära håll. Den satsen vill jag inte uppleva. Jag beklagar att Olle Söderbäck tänker avgå. Han är känd utanför både kommunens och länets gränser. Hans kunskaper skulle behövas länge till.

Riksbekant

Ätvidabergs hälsovårdsnämnd har gjort sig riksbekant genom sitt orädda och ambitiösa agerande. Nämnden har inte dragit sig för att ta sig an frågor som haft rikskaraktär. Det var Ätvidabergs hälsovårdsnämnd som slog larm om de s k hälsodryckerna från Österrike och importen av turkiska djupfrysta kräftor. Båda åtgärderna har lett till saneringar i respektive branscher. Nämnden gav sig också på Systembolaget för en tid sedan och fick Systembolaget att medge att hanteringen av flaskor och spritbeackar inte var som den skulle. Nu är åtgärder för bättre ordning på gång där också.

Av länsläkaren och Statens bakteriologiska laboratorium har nämnden fått de bästa vitsord för sitt sätt att sköta sina uppgifter. Det gäller inte

minst frågorna i samband med Björsätersvattnet.

Varken nämndens inspektör eller dess ordförande torde få några större svårigheter med sysselsättningen i fortsättningen. Olle Söderbäck är starkt engagerad i folkbildningen och miljö- och naturvård liksom också inom orienteringssporten. En kommande uppgift för honom blir troligen en samordnande verksamhet mellan naturvården och orienteringssporten.

— Här råder det vissa motsättningar. Jag är varm supporter av båda aktiviteterna. Därför kan det bli en stimulerande uppgift, säger Olle Söderbäck.

Lars Laager har också internationell erfarenhet av hälsovård och har genom sitt agerande i Ätvidaberg gjort sig känd och uppmärksammad i hälsovårdsretsar över hela landet.

— Att kommunens politiska myndigheter inte alltid kan agera så snabbt som ibland nämnderna önskat kan man inte göra mycket åt, säger kommunalrådet Carl-Eric Ahlström. Det kan ofta gälla byggande och pengar. Sådant måste utredas och beslutas i vanlig ordning och det tar tid. Vi måste också prioritera våra förslag. Den tågordningen måste vi leva efter.

LENNART POIGNANT

Tisdag 4 maj 1976

Hälsovårdsnämndens ordförande i Åtvid:

Avgår inte i protest — men ogillar kritiken mot Laager

Hälsovårdsnämndens ordförande i Åtvidaberg, Olof Söderbäck tänker avgå från sin post till årsskiftet.

— Orsaken är bristande tid, jag har så många andra saker jag vill ägna mig åt, säger han.

— Nej, orsaken till att jag vill sluta, när den här mandattiden gått ut är, att jag vill ha mera tid till de andra saker jag sysslar med, folkbildningsarbete, orientering och naturvård, säger Olof Söderbäck.

— När det gäller naturvården behövs verkligen stora insatser. I sådana frågor är det svårt att få gehör hos kommunerna.

"BEKLÄMMANDE"

— Det är för den kritik han mottagit för min skull som han går, hävdar däremot Lars Laager. Det är beklämmande att kommunalpolitiker kunnat agera som de gjort. Man har försökt sätta munkavle på

— Jag avgår alltså inte i protest mot någon kommunal kritik mot hälsovårdsnämnden. Under de år jag varit ordförande har den aldrig fått kritik.

— Däremot har jag reagerat mot kri-

tiken av vår distriktshälsovårdsinspektör, Lars Laager. Han har klandrats bl a för att vara för öppen mot pressen. Men jag har hela tiden backat upp honom till hundra procent.

— Det finns en offentlighetsprincip som vi följt och som ska följas. Vi har arbetat i demokratisk anda, gått den vanliga vägen med alla ärenden och också informerat om vårt arbete. Det ska fortsätta på det viset.

UPPRÖRD ÖVER KRITIKEN

Lars Laager är upprörd över att det över huvud taget riktats kritik

mot att massmedia informerats om den ofta uppmärksammade verksamhet som bedrivits och bedrivs hos hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg. Det har gällt flygbesprutning med gifter, gyttdjedycken, dåliga importkräfter, ohygieniska flaskor från Systembolaget, och nu senast det hälsovådliga vattnet i bl a Björsäter.

— Politiker i Åtvidaberg har gått till Söderbäck och bett honom att få tyst på mig, säger Lars Laager.

— Vi har hela tiden arbetat seriöst när det gällt att komma till rätta med felaktigheter som drabbat kommuninvånarna på olika sätt.

NYTT JOBB

— Ändå har Söderbäck fått obehag. Men offentlighetsprincipen gäller och ska gälla även i framtiden. Det är kränkande mot allmänheten att inte tala om vad vi sysslar med, men jag vill inte namnge de politiker som försökt stoppa oss, säger Lars Laager.

Nu vill han så fort som möjligt sluta sin tjänst, men han gör det inte förrän han har ett annat arbete.

— Jag har nobbat anbud tidigare för jag trivs bra här i Åtvidaberg, men efter detta tvekar jag inte!

Åtvidaberg

Humparundan startar. På torsdag är det återigen dags för AIF:s traditionella motionstävling Humparundan. Det blir sju omgångar under våren och ytterligare sex i höst. Starten är förlagd till Humpagölen och kravet är att man går, lunkar eller löper minst 2,5 km varje gång. Lottsedlar utlottas varje gång och bland dem som deltagit minst fyra gånger, antingen under våren eller hösten, utlottas en skrivmaskin.

10 ÖC onsdag 5 maj 1976

Födelsedagar 6 maj

70 år fru Greta Ekström, Åtvidaberg, född Sjöman, maka till förre stationsmästaren Robert Ekström. Hon är född i Vimmerby och flyttade med föräldrarna i

unga år till Spångenäs i Tuna och till Yxern. 1920 kom hon till Pelarne, där hon under ett par år hade anställning i familj. En tid var hon postelev i Tuna och i samband med giftermålet 1924 flyttade hon till Wentzelholm utmed Vimmerby—Ydre järnväg. Där arbetade hon som poststationsföreståndare fram till 1932 då man bosatte sig i Spångenäs. Sedan 1943 har hon bott i Åtvidaberg. Hon har ägnat mycken tid åt ideellt arbete och tillhörde Röda korset i Tuna och har även varit med i IOGT:s kvinnorråd i Åtvidaberg. Sedan nio år tillbaka är hon ordförande i Trivselklubben Vi resers syjunta.

6/5

Björnsättersborna tycks inte svara

Hur många människor är det egentligen som insjuknat till följd av det förorenade dricksvattnet i det kommunala ledningsnätet i Björnsäter? Hur har besvären yttrat sig? Hur gamla är de insjuknade? Hur många har återinsjuknat?

Det är frågor av den här typen som forskarna på Statens bakteriologiska laboratorium (SBL) nu är mycket intresserade av att få svar på. Av den anledningen gick man i början av förra veckan ut med frågeformulär till i stort sett samtliga berörda Björnsättersbor och även till alla som blivit vaccinerade. Men så sent som på onsdagskvällen hade endast hälften av de tillfrågade svarat. Nu vädjar därför SBL genom hälsövardsnämnden i Åtvidaberg till befolkningen att snarast besvara de tämligen enkla frågorna och

skicka svaren i de portofria kuverten till Stockholm.

På hälsövarrdkontoret har man nu författat ett flygblad som under torsdagen kommer att distribueras till så många som möjligt i Björnsäter och även till samtliga skolbarn i Björnsätters skola. I skrivelsen betonas vikten av att forskarna får svar så snabbt och fullständigt som möjligt. För att man på SBL ska kunna göra några utvärderingar av materialet bör det i görligaste mån vara komplett. Annars får inte under-

(Forts sid 5 BJÖRSÄTER)

Björnsäter . . .

(Forts från sidan 3)

sökningen det medicinska och vetenskapliga värde som anses nödvändigt.

Att forskarna är så intresserade av Björnsättersfallet som man nu är beror på att man inte har några tidigare erfarenheter av det här slaget. Ett fullständigt material skulle därför kunna vara mycket betydelsefullt vid en eventuell liknande händelse på annan ort.

Man har den här veckan även fått reda på att många som bevisligen inte druckit av det förorenade vattnet också insjuknat. Likaså att människor från andra orter såsom från Västtyskland och Norge har insjuknat sedan de kommit hem.

Hälsövardsnämnden i Åtvidaberg är angelägen om att få komma i kontakt med så många som möjligt av dessa, vidare upprepas i flygbladet återigen erbjudandet om gratisvaccination för dem som inte redan vaccinerats. Man beräknar att omkring 500 personer i och utanför Björnsäter hittills injicerats med gammaglobulin mot gulsot.

Från Björnsäter rapporteras att många människor ännu är sjuka, vidare inträffar fortfarande nya sjukdomsfall, både helt nya och att människor återinsjuknar.

Redan första veckan togs omfattande blod- och faecesprov på närmare 20 personer i Björnsäter för SBL:s räkning. Förnyade prover kommer att tas under kommande veckoslut. Från SBL:s sida misstänker man fortfarande mycket starkt att ett virus kan vara den direkta anledningen till sjukdomsfallen. Förhoppningsvis kan man redan nästa vecka ge besked på den punkten.

6/5

Länsmyndigheter och Electrolux diskuterar jobben i Åtvidaberg

Nu har man också direkt från länsråd gripit in för att påverka Electrolux ledning att vidta åtgärder för att upprätthålla sysselsättningsnivån på Facit i Åtvidaberg.

Överläggningar har ägt rum mellan landshövding Per Eckerberg och Electrolux styrelseordförande Hans Werthén. Resultat är okänt.

Initiativet till sammanträffandet togs av landshövding Per Eckerberg själv. I delegationen ingick även länsrådet Lars Rydberg, länsarbetsdirektör Sven-Olof Andersson och kommunalrådet Carl-Eric Ahlström.

Carl-Eric Ahlström uppger att man från delegationens sida bl a framförde likartade synpunkter som arbetsmarknadsminister Ingemund Bengtsson lämnade härförleden i ett interpellations-svar i riksdagen; dvs att det i första hand bör ankomma på Electrolux ledning att skaffa fram verksamhet till de anställda i Åtvidaberg. I interpellationssvaret förutsatte också statsrådet att koncernen förlägger utbyggnad av någon expansiv verksamhetsgren till Åtvidaberg.

Kommunalrådet vill inte lämna några uppgifter om resultatet av överläggningarna. Jag har ingen kommentar i någon riktning utöver att det var intressant att höra Electroluxledningens tankegångar, säger han.

7/5

Åtvidaberg blir regionalt centrum?

Sedan flera år tillbaka har de styrande i Åtvidaberg enärat och målmedvetet arbetat för att Åtvidabergs kommun skall klassas som regionalt centrum. För närvarande tillhör Åtvidaberg gruppen kommuncentra. Nu har strävandena krönts med framgång såtillvida att man på länsstyrelsehåll börjat undersöka frågan närmare.

Arbetet är just nu i ett förberedande stadium. Arbetet inom länsstyrelsen siktar till att närmare undersöka de förutsättningar som ska vara uppfyllda för att Åtvidaberg skall kunna utvecklas till ett regionalt centrum.

Ett av de motiv som anges därför är att länets södra del anses ha en svagare ställning än de mellersta och norra delarna. Det illustreras bl a av att Åtvidaberg i 1974 års länsplanering har tillförts gruppen kommuncentra.

Förberedelsearbetet har i dag kommit så långt att länsstyrelsen räknar med att under våren/försommaren föra ut diskussionen till de berörda kommunerna.

De Facitanställda har inte i tillräcklig omfattning ställt upp på de pendelresor som erbjudits till Electroluxfabriken i Motala, menar Hans Werthén

Werthén till angrepp

De anställda är upprörda

Electrolux styrelseordförande Hans Werthén sade på torsdagen i en radiointervju att han är besviken på de Facitanställda i Åtvidaberg. De har inte i tillräcklig omfattning ställt upp på de pendelresor som erbjudits till Electroluxfabriken i Motala.

Den verksamheten har man därför tvingats lägga ner. Hans Werthén menar att hade man fått tillräcklig volym på den pendlingen så hade man som alternativ på sikt kunnat räkna med en överföring av produktion från Motala till Åtvidaberg. Men den flexibilitet som man vill att vi skall visa har ingalunda de anställda i Åtvidaberg visat. I det här fallet har Åtvidabergarna förstört för sig själva, säger Hans Werthén. Från fackligt håll tillbakavisas med skärpa Electroluxchefens påståen-

den. Vi har aldrig fått några garantier för att pendlarna verkligen skulle få jobb i Åtvidaberg, säger verkstadsklubbens ordförande Bruno Thornberg. Hade sådana garantier lämnats hade vi kunnat förorda pendling.

I intervjun kom Hans Werthén också in på de uttalanden som gjorts om arbetsförhållandena i Motalafabriken. Jag är fullt medveten om att det är en tyngre produktion i Motala än i Åtvid. Men det är ju samma produktion som man vill att vi skall

(Forts sid 9 WERTHÉN)

Hans Werthén är besviken på de Facitanställda och menar att de förstört för sig själva

flytta till Åtvidaberg. Den produktionen passar tydligen inte herrarna.

Fel, svarar Bruno Thornberg. Vi har ju själva bett om att få över jobb till Åtvidaberg. Men man har hela tiden från företagsledningen svarat att det är tekniskt omöjligt. Det var ju roligt att höra att man ändrat sig.

Vidare, säger Bruno Thornberg, kan det vara skäl att erinra om vad som säs av företagsledningen härom veckan när pendelresorna upphörde. Nämligen att man, hur konstigt det än kan låta, behövde de anställda för att klara produktionen på Örsätter. Hur hade det då sett ut om tvåhundra man accepterat pendlingsalternativet?

Metalls ordförande i Åtvidaberg, Hans Hammarlund, menar att det är skamligt av Electroluxchefen att gå ut och beskylla de anställda. Ingen människa har fått någon som helst garanti för att någon enda pendlare skulle klara sig undan friställning. Vad hade det varit för idé att låta hundratals människor pendla. Då kunde man ju lika gärna flyttat över produktionen direkt. För det är ju här i Åtvidaberg arbetskraften finns. Och det är här vi har stora tomma lokalytor.

Jag tror inte att Werthén själv skulle vilja åka över åtta mil varje morgon och kväll och där emellan stå på ett fabriksgolvet och arbeta i skitig miljö. För det är inte bara pendlingen eller den dåliga miljön vi reagerat emot. Utan kombinationen. Allmänt tror man på Örsätter nu att Werthén bara vill låta Örsättersfabriken rasa samman. Något tecken i motsatt riktning är svårt att se, slutar Hans Hammarlund.

Man har reagerat mot fler saker i Hans Werthéns uttalanden. Det gäller planerna på att förlägga ett tvätteri med ca 100 anställda i Åtvidaberg. De planerna har nu skjutits på framtiden. Man får en kallusch när man läser att landstinget skall överta de tvätterier som fabriksverken äger, säger Hans Werthén. Därmed försvinner en del av den marknad som vi hade hoppats på.

Därmed försvann alltså de omkring 100 sysselsättningsstillfällena som aviserats. Första gången när man offentliggjorde avskedandet av 115 tjänstemän. Vid det tillfället uppgav företagsledningen att det bara återstod formaliteter.

Nästa gång frågan kom på tal var när man varslade 225 kollektivanställda. I en kommuniké skrev man att beslutet fattats och att verksamheten skulle

berg.

— Varför skall vi leva upp till vad hon anser? frågade Electroluxchefen. Vi har fortfarande efter de här senaste friställningarna mera folk än när vi tog över. Tänker hon garantera värdet för bönderna också?

Beträffande antalet anställda på Facits fabriker i Åtvid kan nämnas att det vid Electrolux övertagande uppgick till ca 1 800. Vid årsskiftet 1975/76 var det 2 000. När de 115 tjänstemännen och de 225 varslade kollektivanställda slutat kommer siffran att ligga mellan 1 650 och 1 700. Alltså betydligt lägre än när Electrolux tog över Facit.

Kommunalrådet Carl-Eric Ahlström tillhörde den delegation med landshövding Per Eckerberg i spetsen som för ett par veckor sedan hade överläggningar med bl a Hans Werthén.

— Hade Electrolux i ett tidigt skede sagt att man kunde flytta produktion till Åtvidaberg bara ett par hundra man under en övergångsperiod pendlade till Motala så är jag övertygad om att de anställda hade hjälpt till att klara problemen i Motala, säger kommunalrådet. Så lojala är arbetarna i Åtvidaberg. Det framförde jag också till Hans Werthén när vi var i Stockholm. Den åsikten delades också av landshövdingen.

Beträffande Tvättman är jag besviken när det av allt att döma nu inte blir något av med den verksamheten. Jag kan bara säga att det var värdslost av företagsledningen när man i december deklarerade att det var 99-procentigt klart med tvätteriet. Endast formaliteter återstod och omkring 100 personer skulle få jobb. Jag tog det beskedet som ett löfte.

CHRISTER BERG

8/5

Åtvidaberg

Antalet arbetslösa oförändrat i Åtvid

Vid månadsskiftet april/maj uppgick antalet arbetssökande vid arbetsförmedlingen i Åtvidaberg till 231. Det är en ökning med 16 jämfört med månaden tidigare. Av samtliga arbetssökande var 110 helt utan någon form av sysselsättning, 56 hade tillfälligt arbete och 32 var sysselsatta i beredskapsarbete. Vidare sökte 33 personer med fast arbete någon ting nytt.

Av arbetsförmedlingens månadsrapport framgår också att 97 av de sökande är under 25 år och att drygt 50 är äldre än 55 år. I den sistnämnda åldersgruppen är dock de flesta STP-pensionärer. Det kan också nämnas att 129 av de 231 sökande är kvinnor.

Under maj månad ökade antalet lediga platser anmälda till förmedlingen. De uppgick vid månadens slut till 32. En ökning med 10. Men under månaden har man också lyckats placera folk på ca 60 lediga platser. Dock handlade det till största delen om tillfälliga skogsarbeten.

Den gångna månaden har i varje fall inte statistiskt inneburit någon försämring av sysselsättningsläget i Åtvidaberg, säger föreståndare Siri Ohlin. I begränsad omfattning har nu de varslade på Örsätter börjat vända sig till arbetsförmedlingen.

Kommunstyrelsen har anslagit 27 000 kr för att man skall kunna

men bostadsbyggandet, befolkningsökning, arbetsstillfällena och Mantorp som ännu större pendelort åskådliggörs.

ÅTVIDABERG

10/5

Fullsatt vid ÅIF:s gymnastikavslutning

På lördagseftermiddagen var det avslutning på ÅIF:s barn- och flickgymnastik. Åskådarplatserna i Sporthallen var fyllda av mammor, pappor, syskon, farföräldrar, morföräldrar, släktingar och andra intresserade. Man bjöds på en dryg timmes underhållande gymnastikuppvisning av de till synes otaliga ungdomsgymnasterna.

Uppvisningen inleddes med att en mängd barn i åldern 3-7 år gjorde ringgymnastik och kullerbyttor av alla möjliga modeller. Därefter utförde ett 20-tal flickor 7-10 år gamla ett rytmprogram och rörelser på matta. Några äldre flickor lekte med bollar och utförde olika hopp. Flickor från elitgruppen visade upp ett fristående program.

Massor av applåder fick Anna Bohlin för utmärkta insatser på bom och uppvisningen i fristående. Valförtjänta applåder fick också Ylva de Val på barr.

ÅIF:s barn- och flickgymnastik har en magnifik bredd. I barngymnastiken deltar i dag omkring 100 barn. I truggymnastiken och elitgymnastiken för flickor deltar närmare 50 flickor. Ensam ledare för alla dessa är Inger Pettersson. Hon fick under uppvisningen motta blommor.

Efter uppvisningen delades det ut diplom till alla gymnaster. En extra utmärkelse fick Monika Karlsson som inte missat ett enda träningsstillfälle på två år.

Kvällssyckretsen skänker dräkter till kyrkokörer

Åtvids kyrkliga kvällssyckrets beslutade vid årsmöte i församlingshemmet att anslå 4 000 kr för inköp av 30 kördräkter till den egna församlingens körer. Tidigare har bl a ungdomskören lånat dräkter från Linköping. Vid mötet beslutade man även om följande fördelning av 2 900 kr: församlingshemsstiftelsen 1 000 kr, stiftelsen Kammarfred 500, fadderbarn 600, Svenska sjömanskyrkan 200, Svenska sjömanskyrkans jubileumsgåva 200, LM 200 och slutligen 200 kr för inköp av kaffebruggare till församlingshemmet.

Den nya styrelsen fick följande sammansättning: Margareta Carlsson, ordförande, Eva Lisa Ulfso, vice ordförande, Kristina Bjarnegård, sekreterare, Sonja Svensson, vice sekreterare, Lisa Ankarberg, kassör, och Sonja Fransson, vice kassör. Att ingå i arbetsutskottet utsågs Inez Sägwall, Alice Carlsson, Rut Olsson, Inga-Britt Cederblom och Sonja Svensson. Den avgående ordföranden Märta Rudelius avtackades med blommor av kyrkoadjunkt Stefan Bjarnegård. Blommor fick också Lisa Ankarberg för sina insatser.

Eksätergården blev välkommet tillskott

I augusti förra året öppnade barnavårdsnämnden Eksätergårdens deltidsförskola. Den nya avdelningen tar emot tio lågstadiesbarn och fem förskolebarn och har varit fullbelagd sedan starten. Eksätergården kan därför sägas utgöra ett välkommet komplement till servicen i Eksättersområdet.

Det skriver barnavårdsnämnden i sin verksamhetsberättelse för 1975 där man även konstaterar att efterfrågan på plats för barn helt har kunnat tillgodoses antingen genom placering på förskola/fritidshem eller i familjedaghem.

Ålundagården har plats för 42 barn upp till sju år och 15 platser på en fritidshemsavdelning. Efterfrågan på platser i fritidshemmet har varit så stor att man berett plats för några lågstadiesbarn på daghemsavdelningen. Vidare har man kunnat bereda plats för samtliga sexåringar vid deltidsförskolorna. I Åtvidaberg även för 16 femåringar.

Av nämndens redogörelse i övrigt kan utläsas att man vid årets slut hade totalt tre övervakningsärenden. Under året hade man 11 ärenden om fylleriförseelser. Man behandlade fem ärenden om adoption. Vid utgången av året stod 40 fosterbarn under nämndens tillsyn.

Man har uttalat sig beträffande 18 fosterhem och 60 sommarhem. Genom nämndens försorg erhöll tretton barn sommarvistelse i hem eller koloni. Under året utbetalades bidragsförskott med 622 000 kr för 233 barn. Det är en ökning med 130 000 kr resp 31 barn jämfört med 1974.

Örsätterseger i orientering

Facit Örsätter vann den årliga orienteringstävlingen mot Facit Åtvidaberg. Tävlingen ägde rum på tisdagen i terrängen sydost Björstorp med Olof Söderbäck och Gunvar Berglund som banläggare. Femtonmannatävlingen vann de anställda på Örsätter med 21 minuters marginal. Ställningen mellan de båda lagen är nu 4-3 till Örsätter.

De bästa resultaten: Bana A, 5,5 km: 1) Per-Inge Svensson, Å, 38.08; 2) L G Kindholm, Ö, 42.22; 3) Lennart Haglund, Ö, 44.16; 4) Lennart Ahlström, Å, 45.01; 5) Lennart Haraldsson, Ö, 46.42; 6) Bo Söderström, Ö, 47.43; 7) Sten Johansson, Ö, 48.13; 8) Birger Samuelsson, Ö, 48.48; 9) N E Wetterhall, Å, 50.00; 10) Bengt Johansson, Å, 52.12. Bana A (utom tävlan): 1) Pär Eriksson 35.34; 2) Benny Andersson 44.56; 3) Holger Persson 48.23. Bana B, 2,7 km: 1) Helena Bengtsson 26.39; 2) Lena Haraldsson 36.18; 3) Björn Krona 36.45; 4) Dagmar Ståhl 39.15; 5) Ann-Marie Persson 42.23.

Nio av tio i nian sökte vidare

Av de 180 eleverna i högstadiets avgångsklass i Alléskolan i Åtvidaberg sökte närmare 160 till fortsatt utbildning i gymnasieskolan. Det innebär att i stort sett 9 av 10 beslutat sig för ytterligare utbildning i stället för att söka sig ut på den arbetsmarknad som åtminstone i Åtvidaberg för närvarande är mycket oviss. Endast 23 elever hade definitivt tröttnat på att sitta på skolbanken. Det är den lägsta siffran på ett par år. Så sent som förra året var det 60 elever, dvs en tredjedel, som valde att inte läsa vidare.

Om man jämför med andra orter är det inte ovanligt att så många som 80-90 procent av eleverna fortsätter att studera, påpekar yrkesvalslärare Bo Ahlström. I år har man ju t o m i en del Stockholmsskolor uppnått 100 procent. Däremot har det under ett par års tid i Åtvidaberg varit ovanligt många elever som slutat efter nian säger Bo Ahlström. Det har gått lätt att få jobb på Facit. Men sedan man där införde anställningsstopp har det uppstått svårigheter för ungdomarna. Av de 60 som gick ut nian förra året och ville börja arbeta gick så sent som i februari fortfarande 45 arbetslösa.

Under det gångna skolåret har vi informerat föräldrar och elever om problemen, fortsätter Bo Ahlström, och resultatet lät inte vänta på sig. I dagarna är det också klart att ca 140 preliminärt antagits till fortsatt utbildning på gymnasial nivå. Vi kommer nu närmast att jobba vidare för att hjälpa de resterande omkring 40 eleverna. Bl a hoppas vi mycket på att få en ettårig hemteknisk kurs till Åtvidaberg. Skolöverstyrelsen har tidigare sagt nej till den kursen men skolstyrelsen har gått in med en förnyad ansökan. Med tanke på det rådande arbetsmarknadsläget i kommunen vore det märkligt om SÖ inte skulle bevilja den ansökan, menar Bo Ahlström. Kursen är beräknad för 16 elever.

erg

Lions värmarknad. Lions club i Åtvidaberg anordnade på lördagen traditionsenligt sin värmarknad vid järnvägsladan. Intresset för marknaden var väl inte riktigt lika stort som tidigare år varför många köpare kunde göra rader av fina fynd. Bland de insamlade föremålen fanns t ex ett gasolkylskåp med elvakilostub som ropades in för endast 400 kr. Auktionsförrättare var nämndeman Gunnar Landin. Förutom auktionen kunde man på loppmarknadssidan finna flera mindre föremål till fastställda priser. Sammanlagt inbringade värmarknaden ca 2 500 kr.

En trafikolycka inträffade på lördagen på Järnvägsgatan vid det s k Smyrnakorset. Föraren av en personbil var på väg att korsa genomfarten då han påkördes av en söderifrån kommande motorcyklist som inte hann bromsa in sitt fordon. Motorcyklisten slog i gatan och fördes i ambulans till regionsjukhuset i Linköping för omvårdnad. En kvinnlig passagerare i personbilen fick uppsöka hälsovårdscentralen. Smärre skador uppstod på de båda fordonen.

En kollision mellan två personbilar inträffade på lördagen på vägen mellan Nygård och Mälingsbo. Endast mindre plåtskador uppstod på fordonen.

Dansk orgelfäston. Den danske organisten Johannes Albrechtsen från Helsingør svarade på lördagen för ett orgelprogram i Åtvids gamla kyrka. I programmet ingick en hel del dansk orgelmusik av Carl Nielsen. Vidare spelades några satser av Bach och en toccata i a-moll av Krieger.

Rekordstart för Humparundan. På torsdagen inleddes våromgången av Humparundan, ÅIF:s motionsaktivitet i Humpaskogarna. I premiäromgången deltog 166 personer i alla åldrar. En sådan pangstart har man inte haft sedan slutet av 60-talet. Det enda kravet som ställs på deltagarna är att de går, lunkar eller löper minst 2,5 km. Efter varje omgång utlottas en lottsedel och bland dem som varit med minst fyra gånger under våren eller hösten lottas en skrivmaskin av svenskt fabrikat ut.

ÅTVIDABERG

11/5

Valpkurs. Åtvidabergs hundklubb startade på söndagen en valpkurs vid klubbstugan i Håckla. Till första dagens övningar hade tretton valpar i åldern 4-7 månader infunnit sig med vidhängande hussar och mattar. Syftet med kursen är naturligtvis inte att sätta i gång med någon dressyr, säger kursledare Gunnel Adolfsson, utan mera att ge de nyblivna hundägarna en god kunskapsmässig grund i hundvård, samtidigt som hundarna redan från valptiden får lära sig att umgås med varandra. De tidigare valpkurserna har visat sig ge mycket gott resultat och det finns ingen anledning att tro att en hund är obildbar bara för att den inte är fullvuxen. Uppfostran måste börja så snart hunden kommit till sitt nya hem, menar Gunnel Adolfsson. På söndagen nöjde man sig med en enklare besiktning av valparna, övade inkallning och diskuterade hundpsykologi.

Den orienteringskurs i OK Ekens regi som just nu pågår har samlat ett 50-tal föräldrar och ungdomar i åldern 8-10 år. Övningarna är upplagda som kartläsningsövningar efter stigar. Kompassen används endast för att passa kartan efter terrängen. De ungdomliga skärmetarna genomför övningarna patrullvis.

Bokutlåningen. Under april månad utlånades på biblioteken i Åtvidaberg nära 6 900 böcker. Det är en minskning med 700 jämfört med motsvarande månad förra året. Siffrorna för de olika biblioteken var Åtvidaberg 5 051, Björsäter 343, Falerum 454 och Grebo 1 042. Under månaden spelades 147 skivor.

Missionsförsäljning. I EFS-gården anordnades på lördagen missionsförsäljning. Ordförande Erik Nilsson hälsade välkommen, varefter kyrkoadjunkt Stefan Bjarnegård höll en inledande betraktelse. Nämndeman Gunnar Landin skötte klubban vid den efterföljande auktionen av bl a hemlagad mat och handarbeten. Tillsammans med servering och lotterier inbringade försäljningen ca 4 000 kr.

Frälsningsarmén. Norrköpings ungdomsteam bestående av ett tiotal ungdomar med löjtnant Edith Sjöström som ledare besökte på fredagskvällen Frälsningsarmén i Åtvidaberg. Kapten Lisbeth Wesslund hälsade välkommen och inledde varefter ungdomarna svarade för ett sångprogram med flera soloinslag. Edith Sjöström spelade blockflöjt och talade.

De flesta är friska

De som blev sjuka till följd av det förorenade vattnet i Björsäter håller på att friskna till. Enligt distriktshälsovårdsinspektör Lars Laager, Åtvidaberg, är bara ett tiotal personer fortfarande sjuka. SIDAN FEM

11/5

”Björsäterssjukan” nu på tillbakagång

— Alla tecken tyder på att antalet sjukdomsfall i Björsäter till följd av det förorenade dricksvattnet nu är i avtagande. Enligt uppgifter jag kunnat få är endast ett tiotal människor fortfarande sjuka, uppgav distriktshälsovårdsinspektör Lars Laager på måndagen. I skolan pågår nu återigen undervisningen i normal omfattning.

Exakt hur många som blivit sjuka på grund av det förorenade vattnet vet man ännu inte med säkerhet. Omkring 550 människor i och utanför Björsäter, som uppgett sig ha varit sjuka, har fått injektioner med gammaglobulin mot gulsot.

För några dagar sedan vädjade

forskarna genom hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg till Björsätersborna att snarast besvara ett frågeformulär. Denna vädjan fick till resultat att de flesta nu svarat. På statens bakteriologiska laboratorium har man börjat bearbeta svaren men hoppas fortfarande på att få in ytterligare svar.

De båda insjuknade personer i Björsäter som i förra veckan uppvisade symptom på gulsot har nu fått det lugnande beskedet att det inte rör sig om gulsot. Doktor Erik Bäck på SBL menar att man visserligen ännu inte helt kan utesluta risken för att någon i Björsäter skulle fått gulsot. Men risken är nu mycket liten.

Fortfarande kvarstår uppmärksamheten till befolkningen i Björsäter att koka ledningsvattnet innan man dricker det.

Fick ÖC-plakett som "tröstpris"

12/5

13/5

Åtvidabergs lokala jaktvårdsförening stod på söndagen i ett strålande sommarväder som värd för den 20:e upplagan av jaktsskyttetävlingen Kopparjakten. Tävlingsarna var förlagda till terrängen kring Örs-
torps skyttecenter strax utanför Åtvidaberg och hade samlat nära 200 deltagare.

Bröderna Per och Hans Pettersson ingick i Rimforsas segrande lag på jaktstigen i Åtvidaberg. Belöningen blev ÖC:s vpr och plaketter. På bilden saknas Uno Hahn

Banläggaren Roland Nord fick många lovord för den utslagsgivande jaktstigen med omväxlande låtta och svåra mål på de tio stationerna. I seniorklassen stod striden mellan Hadar Wiktorsson och Uno Hahn. Den förre drog till slut det längsta strået med 167 poäng av 180 möjliga. Därmed blev han också innehavare av Läkerolpokalen ett år framåt.

Lite tröst fick dock Uno Hahn då han tillsammans med bröderna Per och Hans Pettersson gick segrande ur lagstriden. Belöningen blev ÖC:s vandringpris och plaketter. Hans Pettersson tog för övrigt hem juniorklassen.

Resultat:

Jaktstig, seniorer: 1) Hadar Wiktorsson, Ljungsbro, 167; 2) Uno Hahn, Rimforsa, 165; 3) Alpo Nerg, Vikbolandet, 163; 4) Henry Karlsson, Nyköping, 159; 5) Leif Johansson, Strålsnäs, 159; 6) Gösta Jonsson, Åtvids LJ; 156; 7) Jonny Wahlström, Åtvids JK, 155; 8) L-G Karlsson, Nyköping, 155; 9) Bengt

Danielsson, Åtvids LJ, 153; 10) Tore Andersson, Ulrika, 151.

Juniörer: 1) Hans Pettersson, Rimforsa, 137; 2) Krister Andersson, Söderköping, 134; 3) Kjell Spetz, Åtvids JK, 124.

Veteraner: 1) Charles Salomonsson, Åtvids JK, 147; 2) Karl Karlsson, Åtvids JK, 144.

Damer: 1) Yvonne Karlsson, Nykil, 97; 2) Inger Olausson, Gamleby, 92.

Lag: 1) Rimforsa 449; 2) Åtvids jaktklubb 447; 3) Finspång 436.

Harbana: 1) Stig Stoltz, Norrköping, 54; 2) John Andersson, Ulrika, 49; 3) Kjell Persson, Ängelholm, 48.

Rävbana: 1) Uno Strömsten, Saab, 69; 2) Lars Nilsson, Södra Kinda, 66; 3) Lennart Kall, Trehörna, 64.

Skeet: 1) Rune Present, Valdemarsvik, 15; 2) Rune Jakobsson, Nyköping, 15; 3) Bertil Blomqvist, Gamleby, 15; 4) Leif Nilsson, Vikbolandet, 15.

Fina prestationer på Drop in-teater

Årets Drop in-teater i Alléskolan bjöd på två till karaktären helt olika pjäser, var och en med egna speciella förtjänster. Det första stycket hette Oh, natura och är ett anslående bevis för vad en väl sammansvetsad klass kan åstadkomma med en handledare som svenskläraren, pjäsförfattaren, sufflören m m Inger Ragnarsson.

Sedan några år har Inger Ragnarsson fått varenda elev att på något sätt bidra till genomförandet av en egen pjäs. Eftersom det inte finns så särskilt många pjäser som är lämpade för ändamålet har hon funnit för gott att skriva dem själv. I samråd med elever och andra har det till slut blivit en skraddarsydd pjäs efter de till buds stående resurserna. Och även den här gången med mycket fint resultat.

Pjäsen har tidigare refererats i denna tidning. Här skall därför bara återigen konstateras att klass 9 B gjort skäl för ytterligare beröm.

Nästa stycke var en fantasi av N K Smith med titeln Väck oss inte. För framförandet svarade Medborgarskolans teatergrupp under ledning av Maria Mucchiano-Johansson. Pjäsen handlar om hur en amatörförfattare på mer eller mindre konventionellt sätt försöker skriva ett stycke på det eviga triangeldramat hust-run—älskaren—den bedragne äkta mannen.

Det var med anmärkningsvärd säkerhet som de unga aktörerna med inlevelse och glädje spelade sina roller. Att kostymeringen var förstklassig bidrog naturligtvis till att förhöja intrycket.

Torsten Lindqvist som Harlekin, Ann-Christin Berggren som Colombine, Marie Karlsson som Pierrot och Torkel Söderberg i rollen som den tyste författaren fick tillsammans med Maria Mucchiano-Johansson motta långa och uppskattade applåder.

I pausen läste Gerd Gustavsson dikter av skolkamraten Maude Johansson. Jörgen Bäckström spelade fiol och Per-Arne Karlsson trumpet. Ytterligare en positiv faktor var den höga publiksiffran. Omkring 120 personer bevisade evenemanget. Hör- och synbarligen mycket nöjda.

-erg

Milsimmet. Våromgången av milsimmet i Åtvidabergs simhall håller på att lida mot sitt slut. Den näst sista veckans vinnare blev Alice Nilsson, Margareta Carlsson, Iva Gustafsson, Axel Thorén, Anita Johansson, Hans Fallman, Birgitta Bergström och Annika Carlsson.

Garagebrand i Rumma. Ett garage i Rumma brann natten till onsdagen ner till grunden. En bil som stod uppställd i garaget totalförstördes liksom flera par nyinköpta skidutrustningar. Det sammanlagda värdet av det brunna beräknas till ca 20 000 kr. Hur branden uppstått är ännu inte klarlagt. Ägaren till garaget vaknade av att familjens hund skällde. Men då Falerumsbrandkåren kom till platsen var byggnaden redan övertänd.

Sociologer intresserade av Björsäter. Forskare från sociologiska institutionen i Uppsala har nu intresserat sig för händelserna i Björsäter under och efter påsk. En sociolog besökte på tisdagen Åtvidaberg och Björsäter för att informera sig om förhållandena och undersöka om det inträffade kan ligga till grund för en vetenskaplig studie. Projektet skulle i så fall ingå i en serie studier av katastroffall.

Förgiftade vattnet i Bersbo: Snabba åtgärder nödvändiga Mer kadmium än väntat

Det var i mitten av januari som hälsovårdsmyndigheterna i Åtvidaberg upptäckte att det dricksvatten som befolkningen i det gamla gruvsamhället Bersbo norr om Åtvidaberg använder innehåller alarmerande höga halter av kadmium.

Vatten har den bofasta befolkningen på ett drygt tiotal personer och en besättning på ca 60 djur använt sedan slutet av 60-talet. Förnyade prov på vattnet i Bersbo har nu visat på än högre halter av kadmium. På en plats så höga att det med upp till 40 gånger överstiger högsta tillåtna värde för tjänligt dricksvatten.

Toppvärdet fick man från ett

prov mitt ute i Gruvsjön varifrån dricksvattnet hämtas. På två andra platser fick man värden som var 8—10 gånger över högsta tillåtna gräns.

Hälsovårdsnämnden som behandlade ärendet på onsdagen ser mycket allvarligt på de senaste rapporterna. Man har beslutat att redan nästa vecka kalla till ett sammanträffande med markägaren Johan Adelsvärd, professor Magnus Piscator på Karolinska institutet och representanter från länsläkarorganisationen. Det anses nu angeläget att snarast vidta åtgärder.

Redan vid den förra larmrapporten beslutades om hälsoundersökning av samtliga personer i Bersbo. Ännu i dag har man inte funnit några tecken på att någon fått några skador av kadmiumet. Likaså har man kontinuerligt undersökt mjölken från den stora kreatursbesättningen. Inte heller här har man funnit något anmärkningsvärt.

Svårlöst

Hur man skall komma tillrätta med vattenfrågan i Bersbo är ännu inte fastställt. Det väntas dock bli mycket svårt att finna lämpligt vatten på nära håll. Även om kadmiumförekomsten i andra täkter i Bersbo är under gränsvärdet, så kan troligen ändå det vattnet inte användas på grund av den bakteriologiska beskaffenheten.

I dag uppgår den bofasta befolkningen till 13 personer. Dessutom utnyttjas de gamla gruvarbetarbostäderna av mellan 30 och 40 sommargäster.

CHRISTER BERG

Hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg: Björsätters vattenverk måste få säkrare plats

Vid hälsovårdsnämndens i Åtvidaberg sammanträde på onsdagen godkändes alla de åtgärder som vidtagits av inspektören och ordföranden. Man beslutade också uppmana kommunen att flytta vattenverket till ett mera skyddat läge.

I dag är verket placerat något tiotal meter från genomfarten och vid den mest trafikerade korsningen i hela Björsäter. Hälsovårdsnämnden pekar på riskerna för nya olyckor om exempelvis tankbilar med olja, fenol osv skulle bli inblandade i någon olycka vid korsningen.

Men nämnden har också funnit anledning att göra ytterligare påpekanden om förhållanden som man inte är nöjd med. Bl a efterlyser man en klar instruktion för

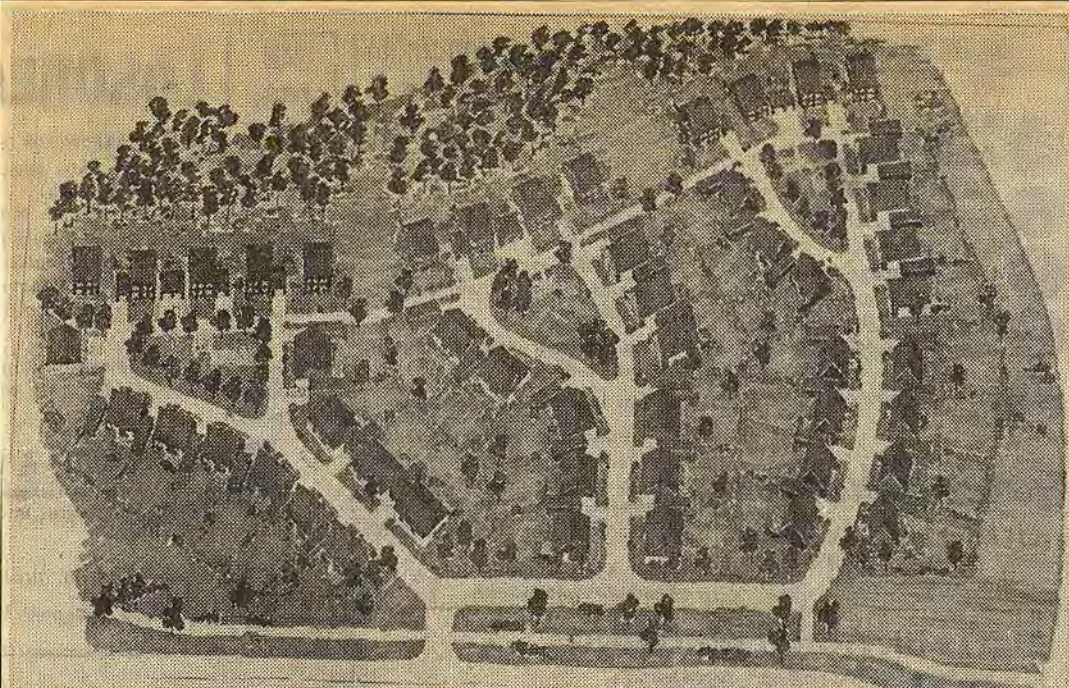
de maskinister som ansvarar för vatten- och avloppsreningsverken i kommunen. En sådan instruktion bör omgående utarbetas, säger nämnden.

Vidare kommer man in på frågan om vattenproverna. Kommunen uppmanas att omgående meddela hälsovårdsnämnden resultatet av analyserna. I fallet Björsäter tog det tretton dagar från det provet togs till det kom till nämndens kännedom. Normalt skall besked kunna lämnas inom fem dagar, påpekas det.

Slutligen kräver hälsovårdsnämnden att få yttra sig i frågor om vilka laboratorier som skall anlitas. Nämnden anser sig besitta viss erfarenhet och sakkunskap i sådana frågor.

CHRISTER BERG

15/5

Så här ser planlösningen ut på det förslag till utbyggnad av det nya småhusområdet i Åtvidaberg och som nu föreslås av planeringsutskottet i Åtvidaberg. Nygårdsvägen går i bildens nederkant

Snart klart för exploatering av nytt småhusområde i Åtvid

Det är nu i praktiken klart vilken exploatör som kommer att utses för utbyggnaden av nästa småhusområde i Åtvidaberg. Det gäller det s k Nygårdsområdet vid vägverket i nordvästra Åtvidaberg, där det vid slutet av 1978 skall ha uppförts närmare 50 villor av grupphus- och radhuskaraktär. Planeringsutskottet i Åtvid har efter ingående överläggningar beslutat föreslå kommunstyrelsen att bland de fem tävlingsbidragen välja det som gemensamt lämnats av Åtvidabergshus och Byggnads AB L E Lundberg. I sin motivering säger utskottet bl a att man vid val av detta anbud når syftet att få billiga bostäder med hög standard samtidigt som i huvudsak lokal arbetskraft kommer att anlitas. Kommunstyrelsens beslut väntas fattas den 24 maj.

Det här är första gången som Åtvidabergs kommun bjudit ut ett helt småhusområde på totalentreprenad. Det innebär att kommunen i stort sett bara drar upp riktlinjerna för utbyggnaden och sedan säljer marken till den exploatör som anses komma med det bästa förslaget. Därefter kommer det på exploatören att svara för projektets genomförande ända från ritbordet och fram till sista spiken.

Från början inbjöds sju företag att tävla om uppdraget. Fem företag varav tre med säte i Åtvidaberg lämnade in anbud. På begäran av de tävlande uppskötts sista inlämningsdag drygt två månader. Detta kommer också att medföra en motsvarande tidsförskjutning av hela projektet.

Kommunen har alltså i detalj angivit hur man tänker sig utbyggnaden av området. I förutsättningarna understryks att man i första hand inte vänder sig till den traditionelle villaköparen utan att bostäderna mera skall vara en ersättning för vanliga hyreslägenheter. Därför har man vid bedömningen av tävlingsbidragen satt stort värde vid låga totalpriser och låga kontantinsatser.

Ytterligare en sak som haft stor betydelse vid bedömningen är i vilken utsträckning anbudsgivarna lovat att anlita arbetskraft i Åtvidaberg. För exploatören gäller vidare att byggandet skall finansieras utan lån från ortens banker och att de som är anmälda

i den kommunala tomtkön ges företräde vid köp av hus.

Sedan anbudstiden gått ut har specialister i två månader suttit och värderat de fem tävlingsbidragen. Det anbud som planeringsutskottet slutligen beslutade sig för fick av konsultfirman högsta värdet både vid den tekniska och vid den ekonomiska bedömningen. De fem ledamöterna i utskottet var dock inte helt eniga. Robert Rydberg (c) reserverade sig till förmån för det förslag som lämnats av Åtvidabergs villabyggen.

De övriga ledamöterna menade dock att bidraget från Åtvidabergshus och Byggnads AB L E Lundberg hade de största fördelarna. Skillnaden mellan detta och övriga anbud är så stor att det är tveksamt om man överhuvud taget kan få statliga lån om ett annat anbud tas, säger man bl a. Det ingår nämligen i förutsättningarna. Dessutom har författarna till det förordade förslaget enligt majoriteten i utskottet i tillräckligt hög grad försäkrat att man kommer att utnyttja den lokala arbetskraften så långt det är ekonomiskt rimligt.

Genom förskjutningen i anbudstiden m m har redan den ursprungliga tidsplanen för utbyggnaden av området spräckts. Sedan kommunstyrelsen i slutet av maj antagit anbudsgivare tar det ungefär tre månader att upprätta de behövliga handlingarna. I augusti eller i sep-

tember beräknas exploateringen kunna påbörjas. De första hyresgästerna skall kunna flytta in ett år senare. Hösten 1978 skall hela området vara färdigt.

Slutligen några ord om det förslag som kommunstyrelsen väntas anta. Enligt planen bebyggs området med 49 hus av fyra olika typer. Dessutom byggs en gemensam samlingslokal. Den beräknade medelkostnaden per hus uppgår till 211 500 kr med en genomsnittlig kontantinsats på 15 100 kr. Det ger en månadskostnad på i medeltal 950 kr inklusive ränta på kontantinsats.

CHRISTER BERG

Åtgärdsprogram för bespisningslokaler

Hälsovårdsnämnden har diskuterat det förslag till åtgärdsprogram beträffande vissa brister i skolmåltidslokalerna som fastighetskontoret arbetat fram. Nämnden menar att med dessa åtgärder vidtagna får skolornas bespisningslokaler en acceptabel standard. Under sommaruppehållet beräknas förbättringar till en kostnad av ca 10 000 kr utföras.

Beträffande Långbrottsskolan skriver fastighetschefen att det på längre sikt bör övervägas att ersätta de nuvarande lokalerna (i ett skyddsrum) med nya lokaler i markplanet. Vad gäller Falerums skola påpekas att den skolan är avsedd att ersättas med en ny under innevarande femårsperiod. För Centralskolans vidkommande slutligen erinras om att nya skolmåltidslokaler är planerade att vara färdiga under 1977.

Gusums skogar AB flygbesprutar

Gusums skogar AB meddelar i en skrivelse till hälsovårdsnämnden att man avser att utföra bekämpning från flygplan över vissa områden i Åtvidabergs kommun i augusti. Hälsovårdsnämnden har beslutat tillstyrka projektet under förutsättning att instruktionerna noggrant följs.

Nämnden säger sig också vara tillfreds med den information som bolaget lämnat. Däri framgår klart inom vilka gränser besprutningen skall äga rum, på vilka tider, vilka kemiska medel som skall användas och hur informationen till allmänheten skall gå till.

Taktverksamhet. Hälsovårdsnämnden har beslutat hemställa hos länsstyrelsen om förlängd remisstid beträffande yttranden över planerad jordtäkt på fastigheten Sunnebo 7:2 och grus- och sandtäkt på fastigheten Perstorp 1:1.

Sophämtningsärende i Björsäter. En fastighetsägare i Björsäter har begärt dispens från renhållningslagen beträffande sophämtning. Hälsovårdsnämnden har beslutat att inte bevilja dispens. Däremot accepterar nämnden att de båda hushållen på fastigheten disponerar ett och samma sopstall. Detta under förutsättning att ett sopstall visar sig vara tillräckligt.

Tillstyrker. Hälsovårdsnämnden tillstyrker i ett yttrande till byggnadsnämnden en planerad utbyggnad av Gullebo såg.

Grebo. En fastighetsägare i Grebo har begärt att få göra en tillbyggnad på befintlig jordbruksfastighet på Redinge Östergård 3:2. Hälsovårdsnämnden har beslutat höra länsläkarorganisationen innan man avger yttrande till byggnadsnämnden.

Kanal-änderna bör matas på annan plats

Änderna i kraftverkskanalen i Åtvid bör matas på annan plats. Det menar hälsovårdsnämnden sedan man hört polismyndigheten och Åtvids naturförening i frågan. Vintertid kan det samlas upp till 400 änder i kanalen och företrädesvis håller de till vid bron på Adelsnäsbron där de utfodras av såväl allmänheten som kommunen.

Polisen i Åtvidaberg konstaterar i sitt svar att änderna utgör en indirekt trafikfara och att olycksutbud har inträffat. Naturföreningen menar att det är ett biologiskt oriktigt handlingsätt att genom utfodring locka fågelarter att stanna kvar inom ett område, som normalt lämnas. Men nu har änderna utvecklat ett beteendemönster som innebär att de stannar kvar vintertid i förhoppning om att bli matade. Båda remissinstanserna förordar en lämpligare utfodringsplats.

Även hälsovårdsnämnden har gått på den linjen och uppmanar nu kommunstyrelsen att vidta lämpliga åtgärder. Genom anslag utmed kanalen ska allmänheten uppmanas att inte mata fåglarna vid Adelsnäsbron. Som lämplig utfodringsplats anges Bysjöns utflöde i kraftverkskanalen vid Kvarnbron.

Kemisk bekämpning av ogräs i Åtvid

Byggnadskontoret har informerat hälsovårdsnämnden om att kemisk bekämpning av ogräs kommer att utföras inom stadsplanlagt område i Åtvidaberg med början i slutet av månaden.

Hälsovårdsnämnden har beslutat vädja till kommunen att i första hand bekämpa ogräset manuellt och först i andra hand använda kemikalier. Nämnden tillstyrker dock kemisk bekämpning under förutsättning att de angivna föreskrifterna noggrant följs.

För bekämpningen har byggnadskontoret anlitat en dansk firma. De angivna bekämpningsmedlen är godkända.

Avloppsreningsverket i Åtvid. Hälsovårdsnämnden har uppdragit åt Olof Söderbäck och Lars Laager att tillsammans med länsläkarorganisationen och byggnadschefen Sigvard Persson diskutera vilka tekniska och hygieniska åtgärder som krävs under ombyggnadsskedet av avloppsreningsverket i Häckla.

JO-skrivelse. Hälsovårdsnämnden har av JO beretts möjlighet att inkomma med yttrande över den anmälan som tre Björsättersbor gjort beträffande historien med det förorenade dricksvattnet i Björsäter. Nämnden uppdrog åt Olof Söderbäck och Lars Laager att inkomma med förslag till yttrande till nästa sammanträde.

"Parkeringsautomat" förbättrar servicen för fritidsfiskarna

Ordföranden i Östergötlands fiskevattenägareförbund, Carl G Nilson, demonstrerar den lilla fiskekortautomaten som han menar skall innebära förbättrad service för fritidsfiskarna

När i dag en lång rad fiskevattenägare från i stort sett hela Sverige samlas till årsstämma med Sveriges fiskevattenägareförbund i Norrköping får de stifta bekantskap med en nyhet — en fiskekortautomat, eller om man så vill, en parkeringsautomat för fritidsfiskare.

Automaten presenteras av ordföranden i Östergötlands fiskevattenägareförbund Carl G Nilsson från Björsäter.

— Det är en lika enkel som sinnrik apparat, säger Carl G Nilsson, och den kan komma att innebära betydligt förbättrad service för fritidsfiskarna.

Automaten är en liten behändig sak som lätt kan sättas upp i skog och mark. Fritidsfiskaren drar helt enkelt ut ett kort där han skriver namn, adress, datum och klockslag. Samtidigt överförs det skrivna på en liten påse där man sedan lägger avgiften. Påsen med pengarna stoppas därefter in i ett låst fack varefter det är klart för fiske.

— Som jag ser det innebär

det här systemet flera fördelar, säger Carl G Nilsson. Främst för fiskarna själva. Man slipper det eviga problemet med att få tag på en fiskekortsförsäljare som kan vara bortrest eller oanträffbar av andra orsaker. Vid automaten kan man dessutom sätta upp en karta över sjön.

Arbetet blir också lättare för fisketillsyningsmannen som enkelt kan kontrollera hur många eller om ens någon betalat. Självklart, menar Carl G Nilsson, får man räkna med att det fortfarande kommer att tjuvfiskas en hel del. Det här är ju en verksamhet som bygger på förtroende, automat eller inte.

— Trots att det i dag inte finns en enda fiskekortautomat i hela Östergötland är intresset för apparaten stort, säger Carl G Nilsson, som under den senaste tiden fått motta en hel del förfrågningar om automaten. Inom länsförbundet utarbetas just nu en särskild fiskebroschyr. Den beräknas komma ut till hösten. Där finns sannolikt att läsa om en och annan fiskekortautomat.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

19/5

Missionskyrkans söndagsskola avslutades på söndagen för terminen med en samling vid Horns gård. Ulla Lindh ledde den första avdelningen av festen och sjöng även med barnen. En flicktrio spelade blockflöjt och pastor Pär Hugosson talade. Vidare anordnades en naturstig varefter festen avslutades av Ulla Lagerlöf. En grupp "nylingar" under ledning av Sven-Ulrick Meinecke deltog under veckoslutet i ett läger vid Östgotagården i Rimforsa.

Frälsningsarmén i Åtvidaberg får under kommande veckoslut besök av en grupp ungdomar från Frälsningsarméns krigsskola i Stockholm. På programmet står besök på Östergården, Hägerstad och i Verum. Likaså anordnas ett möte på gågatan. Veckan därpå gästas kåren i Åtvidaberg av över 40 damer från Kumlagården.

Inbrott. Ett inbrott förövades natten till tisdagen i Motorcentrums lokaler. Förövarna hade brutit upp en port på baksidan och stulit en begagnad bil. Kvar lämnades en bil som tidigare stulits i Norrköping. Det var andra gången på kort tid som ett fordon stulits på Motorcentrum. Förra gången stals en fabriksny bil i utställningslokalen.

AIF-marknad. På torsdag börjar AIF:s årliga loppmarknad vid Sporthallen. Under dagarna tre säljs föremål av alla de slag. De senaste dagarna har bilar gått i skytteltrafik med skänkta saker till Sporthallen, berättar arrangörerna. Inkomsterna av försäljningen går oavkortat till AIF:s ungdomsverksamhet. Nu väntar man bara med spänning på om förra årets rekordsiffror på 12 000 kr skall slås.

Evenemanget är rubriken på den musikaliska show, som Åtvidabergs erkänt skickliga ungdomskör bjuder på i Alléskolans aula i kväll. På programmet står bl a Ruskaby musikskola med en hel del garanterat oväntade inslag. Vidare blir det illustrerade framställningar av svenska kompositörers mera kända verk. Arrangemangen har skrivits av Ingemar Ericsson, som också är ledare för de ca 30 ungdomarna.

Skogsbrand. En skogsbrand utbröt på måndagskvällen vid Morsgruvan. Ett omkring 5 000 kvm stort område med buskar och ungskog brändes av innan personal från brandkåren i Åtvidaberg lyckades begränsa och släcka elden. Brandorsaken är okänd.

Smyrnförsamlingens söndagsskolor har haft en fest i Hallaholm. Programmet inleddes med att den stora skaran barn med föräldrar marscherade från pinkyrkan till Hallaholm. Barnen som deltagit i söndagsskoleverksamheten i pingstkyrkan, Eksätter och på Rönnbärsvägen svarade själva tillsammans med sånggruppen Klangen för ett omväxlande program. Allt under överinseende av Birgit Berggren.

20/5

Ärende i Åtvid överklagas igen

Nu har ytterligare en besvärsskrivelse inlämnats till länsstyrelsen beträffande Åtvidabergs kommuns handläggning av ett beslut att anställa en näringslivskonsult. Därmed har den redan förut rätt invecklade frågan kompilerats ytterligare.

Klaganden, Harald Wiklund, har nu besvärat sig över i stort sett varje beslut i frågan som fattats av kommunstyrelsen i Åtvidaberg och menar bl a att kommunstyrelsen i ett par omgångar överskridit sina befogenheter.

Det var vid kommunfullmäktiges marsksammanträde som beslut fattades att anslå 100 000 kr för näringslivsbefrämjande åtgärder. För den summan skulle bl a en näringslivskonsult anställas. Fyra dagar senare beslutade kommunstyrelsen att utse en Linköpingsbo till tjänsten. Detta innan fullmäktiges protokoll justerats och vunnit laga kraft.

Dagarna efter kommunstyrelsens sammanträde utannonsera-

des på kommunens anslagstavla en tjänst som lokaliseringsskonsult. Detta som en gardering ifall det tidigare beslutet skulle överklagas. Så skedde också varför kommunstyrelsen i slutet av april ånyo anställde Linköpingsbon. Denna gång som konsult i näringslivs- och lokaliseringsfrågor.

Den första besvärsskrivelsen har ännu inte behandlats av länsstyrelsen. Man avvaktar yttrande från Åtvidaberg. I den nu senast ingivna besvärsskrivelsen påpekar Harald Wiklund:

att ledigförklarandet på kommunens anslagstavla skedde i kommunstyrelsens namn men utan dess vetskap eller hörande;

(Forts sid 5 ÄRENDE)

Ärende . . .

(Forts från sidan 3)

att kungörandet avsåg en befattningshavare vars inrättande fullmäktige inte tagit ställning eller beviljat medel eller bemyndigat kommunstyrelsen att ledigförklara och tillsätta;

att fullmäktiges beslut ännu inte vunnit laga kraft varför det senaste och förment korrekta anställningsförfarandet innebär att kommunstyrelsen ånyo överskridit sin befogenhet;

att kommunstyrelsen som under förvaltningsansvar skall verkställa fullmäktiges beslut i föreliggande tillsättningsärende reservationslöst och i efterhand godkänt ovan nämnd felaktig annonsering. Och att man dessutom anställt en befattningshavare utan att veta något mer om dennes meriter eller lämplighet än att styrelsens ordförande gått i god för honom. Frånvaron av skriftligen styrka meriter är totalt.

Länsstyrelsen har nu att begrundat det inriktade konsultärendet i Åtvidaberg. Under tiden arbetar den av kommunstyrelsen utsedde befattningshavaren med sina uppgifter i Åtvidaberg. Och har så gjort sedan den 1 april. Som näringslivskonsult, lokaliseringsskonsult eller konsult i näringslivs- och lokaliseringsfrågor.

CHRISTER BERG

20/5

JO-utslag i vårdnadsärende fråga för riksdagsutskott

Behandlingen av ett barnvårdsärende i socialförvaltningen i Linköping har nu efter diverse turer blivit en principiell fråga för riksdagens konstitutionsutskott om JO:s funktion i det svenska samhället.

Mannen bakom denna utveckling är distriktshälsovårdsinspektör Lars Laager i Åtvidaberg. Han menar att hela det här ärendet med all önskvärd tydlighet visar hur maktlös en enskild människa kan vara när han kommer in i den samhälleliga byråkrat-kvarnen. Och hur meningslös JO-institutionen upplevs när inte ens JO kan försvara den enskilda människans intressen. Lars Laager begär nu att riksdagens konstitutionsutskott ska granska

JO:s beslut i ärendet. Han har dessutom översänt handlingarna till regeringsrådet Gustaf Petrin för kännedom.

Diger lunta

Upprinnelsen till Lars Laagers agerande är ett brev från en tjänsteman på socialförvaltningen i Linköping till en Åtvidabergsbo. Brevet kom i mitten av mars och innehöll en diger lunta handlingar i ett vårdnadsärende om huruvida Åtvidabergsbon eller en kvinna i Linköping skulle få vårdnaden om parets sjuåriga dotter.

Socialförvaltningen ville ha ett eventuellt yttrande från fadern redan inom fem dagar. Mannen, som gärna ville ta hand om sin dotter, såg ingen möjlighet att få sakkunnig hjälp med sitt problem. Han vände sig därför till vännen Lars Laager och gemensamt utformade de ett svar i den komplicerade frågan. Samtidigt ansåg båda att tidsfristen på fem dagar var alldeles för snävt till-

tagen. Därför anmälde socialförvaltningens handläggning till justitieombudsmannen.

Ingen kritik

I månadsskiftet april/maj kom så JO:s svar. I svaret konstaterar JO Bertil Wennergren att det inte finns något stadgande i någon lag som reglerar den tid som part skall få på sig. Fristen måste givetvis variera efter ärendets art och omfattning, men huvudprincipen bör vara att parten skall få skäligen rådruum, fortsätter JO. Med skäligen rådruum brukar i sociala ärenden fem dagar i praxis betraktas som minimitid.

JO säger sig därför sakna anledning att rikta kritik mot Linköpingsnämnden. Men han framhåller att det i ärenden som gäller vårdnad ibland kan finnas anledning att låta part få längre tid på sig.

— Jag tycker det är märkligt att inte JO, som ju är satt att värna om den enskilda människan, ska kunna agera hårdare, säger Lars Laager besviket. För det kan väl ändå inte vara rimligt att lagarna ska vara så utformade att en vanlig människa bara får fem dagar på sig i en så allvarlig fråga som vårdnaden om sitt eget barn? Fem dagar att läsa igenom tjuotals papper, skrivna på präktig kanslissvenska, att få tag på en expert som kan hjälpa till och att utforma ett vettigt svar.

Fel instruktion

— Vad händer som vederbörande är sjuk eller bortrest, frågar Lars Laager. I vanliga besvär-ärenden har man tre veckor på sig. Men bara fem dagar när det gäller ens eget barn.

Lars Laager hoppas nu att konstitutionsutskottet, som är den instans som granskar JO:s verksamhet, verkligen tar upp ärendet för prövning. För det är naturligtvis inte JO själv eller hans beslut som jag angriper, säger Lars Laager. Utan JO:s instruktion. Jag är också beredd att via andra kanaler uppmärksamma riksdagen på den här frågan, slutar Lars Laager.

Det kan även nämnas att den sociala nämnd i Linköping som haft hand om ärendet fattat sitt beslut. Nämnden gick därvid mot tjänstemannens förslag att låta modern få den fortsatta vårdnaden om barnet. Man beslutade i stället till faderns förmån.

CHRISTER BERG

ÖC torsdag 20 maj 1976 7

Mycket små chanser att finna kadmiumfritt vatten i Bersbo

Man ska inte räkna med att finna acceptabelt dricksvatten i Bersbo. I princip bör man aldrig söka efter vatten i gruvområden över huvud taget. Det säger fil kand Ulf Qvarfort från kvartärgeologen i Uppsala som på onsdagen tillsammans med markägaren baron Johan Adelsvärd besökte det lilla gruvsamhället Bersbo utanför Åtvidaberg.

Som bekant har man i år uppmätt mycket höga värden av kadmium i de olika vattnen i Bersbo. Värden som på ett närmast alarmerande sätt över-skrider högsta tillåtna gräns. Genom att anlita geologisk expertis vill man nu både från markägarens och hälsovårdsnämndens sida undersöka om det finns någon möjlighet att hämta dricksvatten på någon plats i Bersbo.

Men chansen är närmast obefintlig.

Man kan utgå ifrån att kadmium kommer från varphögarna, menar Ulf Qvarfort. Man vet också att metaller vid exempelvis regn och töväder koncentreras långt ner i marken. Att på sikt hitta en vattentäkt med kadmiumfritt vatten bör man alltså inte räkna med, säger han.

En lösning är naturligtvis att rena vattnet med ett jonbytande filter. Det är tekniskt möjligt men knappast ekonomiskt lönsamt, säger Ulf Qvarfort. Troligtvis är enda utvägen att hämta färskvatten från en täkt utanför gruvområdet.

Ulf Qvarfort påpekar också att det knappast finns anledning till panik. Innan han lämnar sin rapport vill han ha ett bättre underlag för sina beräkningar. Det gäl-

ler bli en kompletterande provtagningar av vatten från olika platser i Bersbo liksom sedimentprov från Gruvsjöns botten. Det kan också finnas anledning att leda undan det vatten som nu rinner från Bersbo och ut i sjön Risten. Även vid det utloppet har man funnit höga halter av kadmium.

På frågan om det finns någon möjlighet att på nytt utvinna koppar i Bersbo svarar Ulf Qvarfort jakande. Haltarna är med säkerhet så höga att det inom en inte alltför avlägsen framtid måste bli lönsamt. Redan i dag finns det i USA färdiga fabriker för det ändamålet. Kanske lönar det sig inte att lägga en sådan fabrik just i Bersbo. I stället kan man tänka sig en central och forsla varphögarna i Bersbo dit.

CHRISTER BERG

Söndagsskoleavslutning. De fyra söndagsskolorna i Åtvids församling hade på lördagen avslutning på vårens verksamhet. Man började med en familjegudstjänst i Åtvids gamla kyrka. Högtiden leddes av kyrkoherde Arne Nilsson och vidare medverkade barnkören under ledning av kantor Björn Johansson. Därefter fortsatte festen på Stensätter vid Adelsnäs där man delade ut premier, gick en tipspromenad och mumsade på korv och saft. Sammanlagt deltog omkring ett 100-tal barn och föräldrar i avslutningen.

I Broddebo missionshus har syföreningarna i Ekvik och Broddebo samlats till en gemensam sammankomst. Fru Greta Andersson hälsade välkommen. Man diskuterade insamlingsverksamhet av kläder och sjukvårdsmateriel för distribution till u-länderna. Fru Irma Andersson, Bankekind, informerade om det behov som finns. Under kvällen slog man också in 17 olika paket som sändes till Sydafrika, Tanzania och Grönland. För att bestrida fraktagifterna insamlades 350 kr. Sammankomsten avslutades med "knytkalas".

Åtvidabergs FCO har haft representantskapsmöte på Metalls kursgård i Yxnerum. Bl a diskuterades frågan om företagshälsovård i Åtvidaberg. Ett ärende som aktualiserats genom att företagshälsovårdscentral i Åtvid. Vidare redogjorde Göran Pettersson för det fackligt-politiska handlingsprogram som antagits av FCO-distriktet och parti-distriktet och han informerade också om socialdemokraternas kommunala handlingsprogram i Åtvidaberg.

Svenska flaggens dag. I år infaller som bekant Svenska flaggens dag på pingstaften. Det har medfört att man på många orter nödgats inställa firandet eftersom många utnyttjar långledigheten till att resa bort. I Åtvidaberg blir det trots allt flaggfirande, berättar ordföranden i Svenska flaggens dagskommittén, Arne Ahlsén. Det ursprungligen planerade programmet på Hembygdsgården har visserligen visat sig ogenomförbart. Men i stället kommer det att anordnas en enkel ceremoni vid Åtvids gamla kyrka. Talet hålls av kyrkoherde Arne Nilsson och dessutom medverkar ungdomskören och Ingemar Ericsson. Flaggutdelning blir det också och mottagare i år är Per-Ove Grønning, Grebo.

De båda blomsterhyllade lärarna Margareta Foxner och Inger Ragnarsson i kretsen av Ulla Winblad, Bellman, fader Berg, Movitz och alla de andra omkring 70 medverkande ungdomarna i den bejublade Bellmanrapsodin

Bellmaniana i Åtvidaberg

Under senare delen av vårterminen har det sjungits Bellman som aldrig tillförne i Alléskolan i Åtvidaberg. På korta och långa raster. På musiklektioner. Efter skoltidens slut. Epistlarna har nynnats på tecknings- och slöjdtimmar. Och nu, några veckor före skolavslutningen har all denna Bellmaniana fullkomligt exploderat i något som kan betecknas som succé.

Det handlar alltså om den Bellmanrapsodi som ca 75 elever under ledning av de båda lärarna Margareta Foxner och Inger Ragnarsson gemensamt arbetat fram. Ett nära en timme långt

program som vid det här laget beskådats och bejublats av mer än tusen personer.

Från början var det meningen att rapsodin bara skulle framföras vid skolans morgonsamlingar. Men ryktet spred sig och arrangörerna kände så småningom trycket att anordna åtminstone två offentliga föreställningar. Men de har också fått erbjudande att spela upp programmet utanför Åtvidaberg och till och med utanför länet.

Men, säger Inger Ragnarsson, man kanske ska sluta när det är som roligast. Nu blir det bara en föreställning till. Den blir för pensionärerna på Östergården.

Såväl de medverkande som skolans ledning har fått beröm för Bellmanrapsodin. Inte minst av representanter från länsskolnämnden som lovat förmedla idén till andra skolor.

Idén till Bellmanrapsodin kom i jul, berättar musikläraren Margareta Foxner. Då framförde vi en Luciatåblå som lyckades mycket bra. Flickorna i kören ville ha ett nytt program. Så småningom föddes idén med Bellman vars musik uppenbarligen har fallit ungdomarna i smaken. För maken till gänsvar tror jag aldrig vi fått förut.

Kören har varit entusiastisk, instrumentalisterna och huvudpersonerna likaså. Skolledningen har låtit oss hållas och lärarna har låtit eleverna öva med jämna mellanrum. Och allihop har vi haft roligt hela tiden, säger Margareta Foxner.

Kanske gör vi om det hela säger Inger Ragnarsson och avslöjar tankar på Taube, ett svep bland 20-, 30- och 40-talens örhängen m.m., m.m.

-erg

Söndagsskolan i Björsäter hade på söndagen terminsavslutning med traditionell utflykt till Vallå i Linköping. Ett 40-tal barn och föräldrar deltog i arrangemanget. Efter återkomsten till Björsäter samlades man i kyrkan för en kort avslutning och där söndagsskollärarna avtackades med blommor.

Grebo-Värna hushållsnämnd anordnade på tisdagen sin traditionella vårresa. Färden som i år arrangerats av Värnadamerne ställdes till Södermanland där man stannade till på flera platser. Bl a besågs damastväveriet i Österåker, Stenhammar, krukmakeriet i Stjärnhov, Trosa och Signhilds dockateljé. De omkring 50 deltagarna gynnades på resan av ett underbart försommarvader och vid hemkomsten tackade hushållsnämndens ordförande Thyra Andersson arrangörerna och chauffören Ingvar Johansson för den trevliga dagen.

MUF i Åtvidaberg har haft informationsmöte med distriktsombudsman Gustav Svensson som gäst och talare. Avdelningen har också diskuterat frågor i samband med vårkampanjen.

ÅTVIDABERG

Söderleden byggs ut i höst

Utbyggnaden av Söderleden från Vårdhemsvägen och fram till det nya bostadsområdet Fiskarhagen beräknas komma igång först i september. Enligt planerna skulle man egentligen ha börjat projekteringen av Fiskarhagen just med att bygga ut Söderleden. Men eftersom hela ärendet som bekant är föremål för överklagande har den här delen av arbetet måst senareläggas, säger byggnadschef Sigvard Persson.

Mitt i den planerade vägsträckningen ligger Edbergaområdets just nu enda lekplats. Föräldrar har undrat vad som kommer att hända med den. Sigvard Persson uppger, att man redan under fredagen skall iordningställa platsen, som sedan får vara i bruk över sommaren. Vidare blir det inte så att barnen i Edberga blir utan lekplats, när Söderleden dras fram i höst, fortsätter Sigvard Persson. Då kommer vi att flytta anordningarna till ett nytt ställe i närheten av Vårdhemsvägen. Var är ännu inte avgjort. Vi kommer först att samråda med de boende i området.

Beträffande utbyggnaden av Fiskarhagen har man nu kommit ett långt stycke på väg. Teckningen för tomter har påbörjats och sannolikt kommer de första villabyggarna att kunna komma igång redan före semestern.

Grebo pensionärsförening av PRO har haft möte i Grebo Folkets hus. Över 20 medlemmar hade kommit till sammankomsten, som hade formen av knytkallas. För musiken svarade musikgruppen Ton och träff under ledning av Karin Björkman. Vidare medverkade pensionärsföreningens egen sånggrupp med några sånger. Efter kaffet dansade man en stund varefter ordförande Arvid Westman tackade de medverkande för god underhållning.

Vattnet kan åter drickas

Nu är faran över i Björsäter. Vattnet kan drickas utan att det först renats. Alla de som sysslar med livsmedel kan återgå till arbetet idag, efter att ha varit avstängda i några veckor.

Ingen som har druckit av Björsäters förorenade vatten, är längre sängliggande.

Detta meddelades vid en information i Åtvidaberg på torsdagen.

— Invånarna i Björsäter har trots allt kommit lindrigt undan, sade länsläkare Rune Ståhl. Det hade inte varit förvånande om vattnet innehållit salmonella-, gulsots- eller poliobakterier. Men ingen i Björsäter har drabbats av annat än magsjuka.

Distriktsläkare Krister Engström i Åtvidaberg misstänkte att magsjukdomen kunde sprida sig. Många Björsätersbor arbetar eller går i skola i Åtvidaberg.

Statens bakteriologiska laboratorium kunde meddela att risken för gulsot är över helt i Björsäter.

21/5

NT Fredag 21 maj 1976

Krismånad i Björsäter är över Invånarna kan använda vattnet

Äntligen rinner det drickbart vatten ur vattenledningarna i Björsäter. Under torsdagen fick hushållen besked om att man i fortsättningen slipper koka vattnet innan det skall användas. Det betyder att ca 400 personer kan återgå till "normalt liv" igen efter att ha levt en månads tid

Under den månaden har också personal som normalt arbetar med livsmedelshantering i samhället varit avstängd från sina arbeten. Så gott som alla invånare i samhället har drabbats av mag- och tarmsjukdomar både en, två och tre gånger. Samtliga har vaccinerats och en speciell testgrupp har utsatts för mycket grundliga provtagningar. De flesta har på senare tid fyllt i frågeformulär från statens bakteriologiska laboratorium. Livet i Björsäter har varit besvärligt de senaste veckorna.

Men nu är allt som det skall vara igen. Det enda man funderar över är om detta verkligen skulle ha behövt hända. Av den digra dagboksrapport som byggnadskontoret i Ätvidabergs kommun presenterade under torsdagen

kan man dra den slutsatsen att vattenföreningarna i Björsäter kunde ha undvikits.

Det kunde ha skett på så sätt att man bara hade haft en nyckel som fungerade och en skriftlig instruktion för den person som sköter vattenverket.

Redan den 9 april kom de första indikationerna på att allt inte stod rätt till i vattenverket i Björsäter. Man konstaterade läckage vid pumpkammaren i vattentäkten. Läckagevattnet kunde dock inte släppas ut eftersom den nyckel som man öppnar brunnen med var trasig. Nyckel lämnades på reparation och brunnen bedömdes på ganska lösa grunder vara stängd.

11 dagar senare kom larm om dåligt vatten i en bostad. Vid kontroll av

i något som skulle kunna rubriceras som följderna av bakteriologisk krigsföring. I en månads tid har Björsäterborna varit tvungna att koka allt vatten från kranarna eller hämta vatten från stora tankar som forslats de två milen mellan Ätvidaberg och Björsäter.

pumpkammaren visade det sig att orent vatten då svämmat över och trängt in i vattentäkten. Samma dag beordrades kontroll av tätheten i brunnen. Men den kontrollen kunde inte göras då heller eftersom nyckeln fortfarande var trasig. Och då hade dessutom olyckan redan skett. Många människor hade insjuknat under påsken och dagarna efter påsk drabbades så gott som alla personer i Björsäter av mag- och tarminfektioner. Hade utrustningen varit i sin ordning och oet funnits en klar instruktion för ansvaret i vattenverket borde man på ett tidigt stadium kunnat konstatera och därmed haft möjlighet att sätta in lämpliga åtgärder i tid.

— Vi har ändå haft tur att det inte blev värre än vad det blev, säger läns-

läkare Rune Ståhl. Nu har vi läget under kontroll och riskerna för följd-sjukdomar bedömer jag som på gränsen till obefintliga.

De som dock kan drabbas av "Björsäterssjukan" är de som bor i Ätvidabergs tätort. Vissa tecken tyder på att smittan kan ha nått Ätvidaberg. Flera personer än normalt är hemma från sina arbetsplatser på grund av "magont". De analyser som tagits i Björsäter visar emellertid att vare sig gulst, salmonella eller dysenteri är aktuella.

Krismånaden i Björsäter är över. Men den visar ett samhälles sårbarhet på ett påtagligt sätt. En trasig nyckel och en obefintlig skriven instruktion kan om det vill sig illa betyda att ett helt samhälle slås ut för en tid.

LENNART POIGNANT

IBM-samarbete ger jobb åt 45 vid Facit

22/5

Facit i Åtvidaberg har i dagarna inlett ett samarbete med IBM. Enligt det avtal som i praktiken är klart kommer Facit att på Örsättersfabriken utanför Åtvidaberg utföra betydande legoarbeten åt IBM. I dagsläget innebär samarbetsavtalet sysselsättning för 40—45 anställda under åtminstone ett par år framöver.

Men, säger chefen för Örsättersfabriken Carl-Johan Holmström, sannolikheten talar för att ytterligare arbetskraft behövs för projektet.

Det bör i sammanhanget poängteras att det här sysselsättnings-tillskottet inte innebär att Facit återanställer några av de närmare 190 anställda som tidigare under året varslades om avsked. Snarare betyder IBM-jobbet er-

stabilisering av sysselsättningsläget för den kvarvarande personalstyrkan.

Avtalet med IBM har gått raski undan. Den första diskussionen mellan företagen hölls så sent som den första april. För några veckor sedan började utbildningen av de som skulle syssla med projektet. Överflyttningen av verksamheten från IBM:s Järfäl-

(Forts sid 7 IBM)

IBM...

(Forts från sidan 3)

lafabrik ägde rum för en vecka sedan och i måndags inleddes arbetet i Åtvidaberg.

Avtalet innebär att Facit skall renovera radskrivare som varit i bruk i olika länder i Europa. IBM:s radskrivare är en snabb-skrivande dataproduct med en utskrivningshastighet av 1 100 rader i minuten. Sådana kommer nu i stora mängder från nästan varje europeiskt land till Åtvidaberg för genomgripande service. Maskinen plockas ner i delenheter som repareras på olika stationer. Facits platschef i Åtvidaberg direktör Göran Arvidsson är mycket nöjd med resultatet av förhandlingarna. — Visserligen har vi paradoxalt nog just nu svårt att hinna med alla beställningar. Ändå måste vi med varm hand ta emot alla legoarbeten vi kan få. IBM-projektet är glädjande inte minst ur den aspekten att arbetet faller inom det verksamhetsområde som vi redan kan och personalen är grundutbildad för.

Ingen av de båda Facit-cheferna finner det särskilt märkvärdigt att ett samarbete inletts mellan två företag med tillverkning av så närbesläktade produkter. Tvärtom kan det vara både naturligt och nödvändigt med ett visst samarbete, menar de.

Det kan också nämnas att Facit för ett par veckor sedan fick ytterligare legotillverkning för Luxor i Motala. Den delen sysselsätter nu ca 25 man på Örsätter.

På frågan om fler positiva besked är att vänta från Facit svarar Carl-Johan Holmström varken bestämt ja eller nej. Men jag håller det inte för otroligt att vi inom en rimlig framtid har något nytt att komma med, säger han.

CHRISTER BERG

Tvätteriplanerna har lagts på is

Det är nu helt klart att planerna på ett tvätteri Åtvidaberg lagts på is. Det sade direktör Göran Arvidsson, platschef för Facit i Åtvidaberg vid centrala företagsnämndens sammanträde i veckan.

Anledningen är att det just nu råder en överkapacitet inom tvätteribranschen inom distriktet.

Det var i början av december förra året som planerna på att Facits dotterbolag Tvättman skulle förlägga ett tvätteri i Åtvidaberg publicerades. Man sade då att i princip endast formaliteter återstod. Ett hundratal kollektiv-

anställda och ett tiotal tjänstemän skulle få sysselsättning.

I slutet av februari uppgavs fortfarande att tvätteriet skulle komma till stånd. Verksamheten skulle komma igång under hösten—76. Men antalet sysselsättningstillfällen sade man då, skulle under ett inledningskede bli bara mellan 20 och 30.

Nu är det planerade tvätteriet inaktuellt.

Förvaltningar som flyttar. Nya kommunalhuset räcker inte längre till för de förvaltningar som är inrymda där. I avvaktan på en mera långsiktig lösning av förvaltningslokalerna kommer därför såväl fritidskontoret som hälsovårdskontoret att flytta till lokaler i Domus. Flyttningen sker vid månadsskiftet maj/juni.

Instruktörssbidrag. Fritidsnämnden har diskuterat frågan om instruktörssbidrag till föreningarna. Nämnden har beslutat att vid utarbefandet av nästa års budget föreslå att medel ansås.

Gamla gymnastiken. Fritidsnämnden har beslutat att söka projekteringsbidrag för ombyggnad av Gamla gymnastiken.

ÅTVIDABERG

Över 63 000 kr till föreningarna

Vid fritidsnämndens sammanträde i veckan beviljades sammanlagt över 63 000 kr i bidrag till olika föreningar. Den största delen, eller 47 750 kr, gällde driftbidrag till föreningar med egna anläggningar som t ex fotbollsplaner. Fördelningen blev följande: Yxnerums IF 5 750 kr, Falerums IF 7 000, Björsåters IF 6 500, Hannäs IF 6 000, Grebo IK 6 500, Åtvidabergs bågskytteklubb 500, Åtvids jaktklubb 500, Åtvidabergs pistolskytteförening 500, Åtvidabergs golfklubb 8 500, Åtvids lokala jaktvårdsförening 500, Åtvids skyttegille 500 och Friluftsförbundet 5 000 kr. Dessutom har tidigare under året Åtvidabergs ridklubb erhållit 10 000 kr.

Övriga bidrag som beviljades var ÅIF 375 kr i ledarutbildningsbidrag, Åtvidabergs fältbiologer 300 i startbidrag, Friluftsförbundet 60 i ledarutbildningsbidrag, OK Eken 130 i ledarutbildningsbidrag, MUF 74 i lägerbidrag, SMU 89 för ledarutbildning, 620 i lägerbidrag och 200 i utrustningsbidrag, husmodersföreningen 1 665 i utrustningsbidrag, skyttegillet 120 i utrustningsbidrag, Yxnerums IF 2 000 i investeringsbidrag, Falerums IF 1 445 i investeringsbidrag, Grebo skid- och motionsklubb 1 000 i utrustningsbidrag, Länkarna 1 000 i resebidrag, Hannäs IF 2 000 i investeringsbidrag, Grebo IK 1 484 i investeringsbidrag, Åtvidabergs golfklubb 2 000 kr i investeringsbidrag, Åtvids lokala jaktvårdsförening 96 i investeringsbidrag och Åtvids handbollsförening 696 i utrustningsbidrag.

Cykelturen —76. 92 personer deltog i tisdagens omgång av Cykelturen —76. Sträckan var ca 15 km. Kampanjen fortsätter nästa tisdag med en runda över Bersbo och Sunnebo.

Skadegörelse. Alléskolan utsattes för kort tid sedan för mindre skadegörelse av mellanölspåverkade ungdomar. Bl a krossades en fönsterruta värd över 200 kr. Gärningsmannen har erkänt tilltaget.

Dojan. På söndag arrangerar Friluftsförbundet sin speciella Dojan-dag på en rad platser i Östergötland. I Åtvidaberg har man förra årets lyckade arrangemang i friskt minne och räknar också i år med många deltagare. Starten är förlagd till elljusspåret varefter var och en i sin egen takt går en runda på ett par km i den just nu underbara Humpanaturen. Den som vill kan prova på hur det känns att paddla kanot. Man har lånat fyra kanoter av fritidskontoret och förlagt en station vid Lilla Bjän. Vidare bjuds det på halstrad strömming. OK Eken är medarrangör och svarar för orienteringsinformation med karta och kompass.

Vårträff. En vårträff anordnades på torsdagen för alla med anknytning till Alléskolan. Samling skedde vid Näbbetorp varifrån fältbiologerna lagt en naturstig i den fagra Humpanaturen. Med på vandringen var också Olof Söderbäck som gav en fyllig information om det skyddsvärda området. Under vårträffen demonstrerades fasta orienteringskontroller och utrustning för lägerliv. Förutom det låga deltagarantalet var alla nöjda med arrangemanget.

Åtvidabergs pensionärsförening anordnade på torsdagen en utfärd i vilken deltog omkring 50 medlemmar. Första anhalten var Örebro, där man från Svampen beundrade utsikten. Via Nora fortsatte man till Karlskoga där bl a den vackra Skogskyrkogården besågs. Efter lunch och shopping i Kristinehamn åkte man genom Värmland över Askersund och till Motala där man vid Vätterns strand kopplade av med kaffe och även fick se några modiga barn pröva det kalla vattnet. Genom ett med rapsfält, körsbärsträd och hägg blommande Östergötland återvände så resenärerna nöjda och glada tillbaka till Åtvidaberg. Vid framkomsten tackades bussförare och reseledare för den trevliga utflykten.

Bowlingklubben Facit omvalde Karl-Elof Brommesson som ordförande under ett år vid torsdagens årsmöte i sporthallens klubblokal. I styrelsen, där Pertti Ruotsalainen är sekreterare, blev det även omval av Bror Mahrs. Ny kassör blev Erik Jansson efter Ivar Säberg som avsagt sig återval. Tävlingskommitté tillsammans med sekreteraren blev Rune Andersson, Sven-Gunnar Arvidsson och Sture Bergman. Karl-Gösta Berg och Gunnar Thor valdes till representanter i Alliansen. Som avslutning hölls prisutdelning för KM och plaketter utdelades till de tre bästa som var: Gunnar Thor 1566, Sven-Gunnar Arvidsson 1534 och Ivar Säberg 1510.

Punktbesprutning vid Smultronön. Fritidsnämnden har diskuterat ett förslag att hos hälsovårdsnämnden ansöka om tillstånd för punktbesprutning av de nyröjda områdena på Smultronön och Näset vid Örn. Nämnden beslöt dock att tills vidare bordlägga frågan om användning av kemiska bekämpningsmedel i området.

Förskoleutflykt. Ett 30-tal barn vid förskolorna i Hannäs och Forsaström var på onsdagen med sina lärare Kerstin Bokblad och Anne-Marie Hultsberg på utflykt till Valla djurpark. Efter en rundvandring bland alla djuren gjorde man en tur med Vallaexpressen och besökte också lekplatsen. Barnen bjöds på glass och även den medhavda matsäcken smakade bra när man pustade ut i det varma och soliga vädret. Bussen var fylld med belåtna små resenärer när man återigen styrde hemåt.

24/5

Facit gör Örsätter till lager?

Golvytan i Facits Örsättersfabrik utanför Åtvidaberg är ca 36 000 kvm. Vid det senaste företagsnämndssammanträdet avslöjades att verksamheten i Örsätter skall ytmässigt komprimeras och att det eventuellt kan bli fråga om att placera ett centrallager för Facitprodukter i Åtvidaberg.

Örsättersfabriken är med sina ca 36 000 kvm dimensionerad för betydligt fler personer än som någonsin varit anställda där. Arbetsstyrkan skall ju som bekant reduceras ytterligare. Detta tillsammans med betydande utrensningar i maskinparken gör

(Forts sid 7 FACIT)

Facit . . .

(Forts från sidan 3)

att man kan flytta ihop den resterande verksamheten på ungefär två tredjedelar av hela golvytan.

Företagsledningen räknar med att genom den här åtgärden kunna reducera omkostnaderna med flera miljoner kr. Flyttningarna har redan påbörjats så smått och innan det hela är klart om ungefär ett år har man flyttat på nästan varenda maskin.

Direktör Göran Arvidsson poängterar att även om man nu komprimerar verksamheten ordentligt så finns ändå flexibiliteten kvar. Man har alltså utrymme för fler anställda om situationen skulle förändra sig åt det hålet.

Göran Arvidsson understryker också att man i dag inte har någon hyresgäst till de friställda lokalerna. Men, säger han, planerna på ett centrallager för Facitprodukter är långt framskridna. Genom en samordning av de olika lagerenheterna kan man göra vissa ekonomiska vinster. Men en sådan lösning av lokalerna i Örsätter innebär naturligtvis inte något särskilt stort behov av arbetskraft, slutar Göran Arvidsson.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

24/5

Ponnyhästar på vift i Åtvidaberg

Sent natten till lördagen fick polisen i Åtvidaberg larmet: det springer lösa hästar på gatorna i Åtvid. Senast hade de varit synliga på Stortorget. Polisen ryckte ut och fick besked av sena nattvandrarare att hästarna visserligen varit på torget men fortsatt sin vandring.

Så småningom fann man tre små ponnyhästar gående i lugn och ro på Gruvgatan. Kanske var de då på väg hem till sin tillfälliga förläggning i Åtvidabergs folkpark. För det visade sig att hästarna tillhörde tivolit som under en veckas tid befunnit sig i samhället.

Hur ponnyhästarna kunnat komma lösa på gatorna i Åtvid är det ingen som riktigt vet. Men kanske någon vänlig person öppnade grindarna för att han tyckte att folkparken var för liten för hästarna. Inne i parken hade nämligen de tre ponnyhästarna fått gå lösa eftersom tivolipersonalen ansåg att folkparken var tillräckligt inhägnad.

Nu 1 797 på Facit. Vid månads-skiftet april/maj uppgick antalet anställda på Facit till 1 797 personer. Det är en minskning med 137 räknat från årets början. Minskningen är som väntat helt att föra till elektroniksektorn på Örsättersfabriken. Där har i år 149 personer slutat. Den enda egentliga förändringen på plussidan är möbelfabriken och sågen i Åtvidaberg som sammanlagt ökat med 26 anställda. Kvar i Örsätter är nu 1 125 personer och på de olika anläggningarna i Åtvidaberg 672 personer. Av hela antalet anställda är 456 tjänstemän.

En kollision mellan två personbilar inträffade på lördagen på en enskild väg norr om Forsaström. Olyckan skedde i en kurva där en av bilarna höll för långt till vänster. Plåtskador uppstod på båda fordonen. Ingen människa kom till skada.

Sommarstugelnbrott. Vid ett inbrott i en sommarstuga vid Västra Bjässerum stals under veckan en bärbar TV. Tjuven eller tjuvarna hade tagit sig in i stugan genom att bryta upp ytterdörren.

En minderårig flicka omhändertogs på fredagskvällen av polisen i Åtvidaberg. Flickan som var rapporterad som saknad på hemorten hittades på det tivoli som under veckan höll till i Åtvidaberg. Hon blev hemskickad genom polisens försorg.

Åtvidabergs kooperativa gille har haft ett välbesökt möte på Domus. Efter sedvanliga förhandlingar demonstrerade Maja Hultman hur man kan anrätta en god smörgås med krabba, kesö och dill. Vidare lämnades symaskinsinformation av Gun Göthe. Greta Johansson tackade slutligen varuhuschefen Jan-Åke Collidin för förplägnaden.

Mulleavslutning i Grebo

Aldrig tidigare har Friluftsförbundet mulleskola i Grebo samlat så många deltagare som i år. Vi har haft över 40 barn i förskoleåldern, berättar Inga-Lill Krantz, en av ledarna. Av dessa har fem to m varit med i fyra terminer och för den prestationen belönats med diplom. Eftersom Grebo är en expansiv ort räknar Inga-Lill Krantz med att man under de närmaste åren kommer att få ännu större deltagarsiffror.

På lördagen var det stor avslutning på mulleverksamheten. Arrangemanget samlade över 100 personer i alla åldrar. Naturligtvis kom Mulle själv på besök med presenter. Bakom förklädnaden dolde sig Gull Hagberg. Vidare förekom en naturstig med olika frågor för barn och vuxna om djur och natur. Alla barnen klarade alla rätt. Lekar och bullfest stod också på programmet.

Ledare för mulleverksamheten i Grebo har varit Inga-Lill Krantz, Gun-Britt Borkmar, Ulla Sander, Ulla Sander, Gunilla Hagald och Gull Hagberg.

Stora Bjäns fiskevårdsförening har haft årsmöte. Till ny styrelse utsågs Carl-Erik Ross, ordförande, Einar Alveling, sekreterare, Johnny Skärhem, kassör, Bertil Nilsson och Karl-Axel Ny. I och med detta årsmöte lämnade Erik Kind styrelsen där han suttit som kassör i 19 år. Att ingå i tävlingskommittén utsågs Weine Spets, Ingvar Franzén och Anders Spets. Beslut fattades om inköp av en syremätutrustning för kontroll av vattnet i sjöns olika delar. Vidare beslutades att årsfiskekortet från och med i år även skall gälla kastspö. Föreningen har nu ett 40-tal medlemmar.

Horsfjärdens fiskevårdsförening hade på fredagen extra möte varvid man beslutade att utplåna ålyngel och röding i sjön Horsfjärden. Man kommer nu att vända sig till fiskerikonulent Torgny Larsson för anvisningar om lämpligt antal. Föreningen har tidigare inplanterat olika fisksorter i sjön. Men bl a blev inte resultatet det väntade vad beträffar den amerikanska bäcköringen. Man räknar nu med att det ska gå bättre med röding eftersom sjön har så fint vatten.

Stäckö EFS-syförening anordnade på fredagen auktion av skänkta varor i Stäckö skola. Till det välbesökta evenemanget halsade pastor Lennart Rydmark välkommen och han höll också en inledande andaktsstund. För den musikaliska underhållningen svarade flickorna Maria och Christina som sjöng och spelade gitarr. Auktionen leddes av nämndeman Gunnar Landin. Tillsammans med lotterier och servering uppgick kvällens behållning till ca 2 800 kr vilket är rekord för den lilla föreningen.

Facits förslagsverksamhet. Resultatet av 1975 års förslagspristävling på Facit fick följande utseende: Örsätter: Jonny Andersson 485 poäng, Geza Heintz 225, Pentti Kuisma 205 och Rune Karlsson 205. Övriga avdelningar: Arne Gränsman 505, L-E Svensson 500 och Stig Johansson 320. Tjänstemän: Ivan Jansson 205 och Viggo Kristiansen 55. Ordförande i förslagskommittén Carl-Olof Larsson delade vid senaste företagsnämndssammanträdet ut priser till vinnarna. Vidare har man beslutat om följande belöningar för i år: Jonny Andersson 3 350 kr, Gösta Karlsson 600 och Arne Gränsman /Å Skoogh 200 kr.

Åtvidabergs pensionärsförening anordnade på fredagen ett talrikt besökt möte på Bruksmänsen. Ordförande Sven Andersson kunde hälsa två nya medlemmar välkomna. Evert Johansson rapporterade från en kurs i samarbetsfrågor och pensionärsråd medan Einar Ahlström redogjorde för pensionärsrådets sammanträde. Han påminde även de närvarande om att lämna in ny ansökan om bostadstillägg eftersom en höjning ägt rum. Georg Svensson berättade om ett besök på Linköpings åldringscenter och Erik Larsson upplyste om kommande utflyktsresor. Föreningen egen musikgrupp under ledning av Arvid Andersson svarade för underhållningsmusik och allsången leddes av Sven Andersson. Efter förhandlingarna framförde Maria Mucchiano-Johansson ett mycket uppskattat sångprogram med musikdirektör Ingemar Ericsson vid pianot.

Brandsläckare stals. Tre brandsläckare stals natten till söndagen på hotell Stallet. Av spåret att döma har förövarna berett sig tillträde till lokalerna på legalt sätt.

Bankekinds härads sparbank hade ett mycket bra år 1975

Under 1975 ökade inlåningen i Bankekinds härads sparbank med drygt nio miljoner kronor eller 14 procent. Det är den högsta noteringen i bankens historia och procentuellt sett långt bättre resultat än de flesta andra sparbanker. Sammanlagt uppgick inlå-

ningen från allmänheten med 73,9 milj. Under samma tid var bankens sammanlagda utlåning till allmänheten 61,8 milj. Det är en ökning med 4,8 milj eller 8,5 procent. Också det ett rekord i bankens 109-åriga historia.

Asklund. Till ny revisor efter Carl Eskilsson utsågs Hans Wennering. Som huvudmän omvaldes på tre år Alrik Agerbo, Åke Andersson, Åke Allard och Bertil Asklund. Till nya huvudmän utsågs Eskil Eskilsson och Agne Fasth, vilka efterträder Carl Eskilsson och Gunnar Andersson.

Såväl Carl Eskilsson som Gunnar Andersson har suttit som huvudmän i banken ända sedan 1941. Carl Eskilsson dessutom som revisor sedan 1942. Vidare tillhörde Gunnar Andersson styrelsen under en följd av år. Båda avgick nu av åldersskäl och hyljades med blommor, tacktal och applåder.

I sitt tacktal erinrade Carl Eskilsson, f d riksdagsman och innehavare av en lång rad förtroendeuppdrag, att just revisorskapet i Bankekindsbanken är det sista offentliga uppdrag som han lämnar. Han gav också några sifferexempel på bankens utveckling under de här åren. Sedan 1942 har insättningsbehållningen 30-dubblats och utbetalningen av räntor 60-dubblats. Det om något vittnar om förtroendet från allmänheten och vilken kunnighet som bankens styrelse och personal besitter, slutade han.

Under sammanträdet framfördes frågan om det inom den närmaste tiden är aktuellt med någon sammanslagning av sparbankerna. I ett utförligt svar redogjorde bankdirektör Knut Carlsson för dagsläget och framförde som sin bestämda uppfattning att någon sådan sammanslagning inte är aktuell. I varje fall inte i Östergötland.

CHRISTER BERG

Det konstaterade bankdirektör Knut Carlsson när huvudmännen i Bankekinds härads sparbank på fredagen var samlade till års-sammanträde på hotell Stallet. Förhandlingarna öppnades och leddes av ordföranden Alrik Agerbo som även han erinrade om vilket gynnsamt år 1975 varit. Alrik Agerbo gav också en historisk tillbakablick innan förhandlingarna tog sin början.

Av verksamhetsberättelsen framgår vidare att banken vid årets slut utbetalade räntor med 4,4 milj kr. Under 1975 inköptes obligationer för nominellt 1 875 000 kr. Det nominella innehavet av obligationer uppgick vid årsskiftet till 8,7 milj.

Den av Riksbanken uppställda likviditetskvoten har uppfyllts med bred marginal. Vid årets slut låg man 50 procent över kraven. Under året har kvoten höjts vilket för bankens vidkommande innebär att ytterligare 1,6 milj måste avsättas i stället för att kunna lånas ut.

Årets vinst uppgick efter avsättningar och skatter till 38 700 kr vilken summa årsmötet beslutade avsätta till reservfonden. Fonden uppgår nu till nära 1,9 milj kr.

I styrelsen omvaldes Alrik Agerbo, Åke Andersson och Bertil

ÅIF:s årliga loppmarknad har ägt rum under dagarna tre. Föremål av alla de slag såldes. Det blev ett nytt prydligt försäljningsrekord. Bruttoinkomsten uppgick till 17 000 kr, medel som skall användas till föreningens ungdomsverksamhet

Åtvidabergs IF fick in 17 000 på loppmarknaden

— Jodå. Det blev ett nytt prydligt försäljningsrekord vid den av Åtvidabergs IF årligen anordnade loppmarknaden som ägde rum under dagarna tre vid Sporthallen och på Alundaplan. När man sent på lördagskvällen summerade resultatet visade sig att man sålt föremål för inte mindre än 17 000 kr brutto. Därmed överskred man rekordet för i följd med ca 5 000 kr.

— Vi är mer än nöjda, säger de båda loppmarknadsgeneralerna Lennart Ottosson och Enar Wiklund. Och vi är glada för att åtvidabergarna tycks inse vad ÅIF:s ungdomsverksamhet betyder. För det är till den verksamheten alla inkomsterna går. Utan dessa pengar skulle vi bara inte klara hela den omfattning som vi nu har på ungdomssidan, säger Lennart Ottosson.

Insamlingen av möbler, mattor, symaskiner, böcker, hus-hållsmaskiner, smycken och alla prylar till oändligt antal med och utan beteckning har i princip pågått ända sedan den förra loppmarknaden. Men kulmen på insamlandet har naturligtvis ägt rum under den sista veckan.

Inom ÅIF räknar man med att minst tio personer under den senaste veckan dagligen varit sysselsatta med arrangemanget. På lördagen jobbade 30 man för fullt. Hur många arbetstimmar som frivilligt lagts ner vågar jag inte tänka på, säger Lennart Ottosson.

Föremål har man fått från alla de håll. Mest eftertraktade var kanske en del saker från Villan. Därifrån hade man bl a fått tre gjutna trädgårdsoffor. Man hade gladeligen kunnat sälja 20 till. Men det var även åtgång på fotdrivna symaskiner. To m den skära såldes.

24/5

Ända sedan 1941 har Gunnar Andersson och Carl Eskilsson varit huvudmän i Bankekinds härads sparbank. Båda avgick vid fredagens årssammanträde av åldersskäl

Dojan-dagen lockade ca 200 åtvidabergare

Många passade på tillfället att prova på kanoting under Dojan-dagen i Åtvidaberg

Närmare 200 åtvidabergare deltog i den av friluftsrådet anordnade Dojan-dagen på söndagen. Förutsättningarna för arrangemanget var de bästa tänkbara. Solen lyste från en molnfri himmel och naturen i Humpaområdet stod i försommarsfager flor.

Utan hets och stress gick gammal och ung runt den ca 3 km långa slingan. Utefter promenadvägen gavs rikliga tillfällen att bekanta sig med naturen. Av egen upptäckarlust eller med hjälp av alla de skyltar som arrangörerna satt upp.

Vid tre stationer bildades folksamlingar. Den första svarade OK Eken för som dels informerade om planerna på fasta orienteringskontroller i Humpaområdet och dels sålde en hel del av sina egenhändigt ritade kartor över området.

Vid sjön Lilla Bjän hade man anordnat kanotdemonstration. De som ville, och det var många, fick prova på hur det känns att paddla en kanot. För ändamålet fanns

tillgång till fyra av de nya kanadensare som fritidsnämnden inköpt till den nya kanotcentralen.

Vidare gavs tillfälle till bakning av pinnbröd och rökning av strömming. Det var åtskilliga vandrare som lät sig väl smaka av mat och dryck.

På en rad platser utefter slingan fanns små plakat uppsatta. På ett av dessa stod helt enkelt uppmaningen: Lyssna! Den som följde rådet kunde trots den sena timmen höra flera olika fåglar. På andra plakat fick man reda på att flugan liksom människan till 70 procent består av vatten eller att också att gräs har blommor.

Christina Henriksson i arrangörsföreningen ansåg att man lyckats med sin föresats att få ut folk i skogen. Men det primära är ändå inte bara att människor kommer ut i naturen utan att de går in i naturen, säger hon. Och nog blir man nöjd när man får se en familj komma gående mot "målet" och som utan att ha tänkt på att tiden runnit iväg varit ute på den här relativt korta promenaden i hela två och en halv timme.

-erg

Falerumsbo svårt skadad i trafikolycka

En 40-årig köpman från Falerum skadades svårt vid en trafikolycka på måndagen vid Forsaström mellan Åtvidaberg och Falerum. annan var i en aldeles ny herrgårdsvagn på väg tillbaka till Falerum efter att ha hämtat ett stort parti ägg.

Vid Forsaström körde Falerumsbon av okänd anledning över på vänstra sidan av vägen, drog med sig vägräck och en stadig stenstolpe, störtade ner för en fem meter hög slänt där slutligen fordonet stannade mitt på järnvägen mellan Åtvidaberg och Västervik.

Mannen fördes i ambulans till Regionsjukhuset i Linköping där han nu vårdas för bl a skullskador och ryggsador. Någon fara för hans liv anses inte föreligga. Vid olyckstillfället var han ensam i bilen.

26/5

Nu blommar det i trädgården hos Walter Söderqvist i Åtvid

Den blomstertid nu kommer har redan kommit. To m flera veckor innan det är dags för den fina psalmen att spelas och sjungas vid otaliga skolavslutningar. Och som vanligt har löv och blommor spruckit ut utan att man egentligen riktigt hunnit med. Men en person som verkligen försökt är nyblivne pensionären Walter Söderqvist på Seths väg i Åtvidaberg.

Fast han har haft ett fasligt bestyr. Jag vet inte så noga hur många olika växter jag har i trädgården, säger han. Men nog är det över 500.

Det här med blommor, buskar och träd är ett gammalt intresse hos Walter Söderqvist. Ett intresse som började blomma ut ordentligt för ungefär 25 år sedan när han och makan Elsa flyttade från hyreslägenheten till egen villa med tillhörande tomt. Med årens lopp har intresset hela tiden ökat. Därom vittnar inte bara mångfalden av växter i trädgården utan också hans gedigna bibliotek i ämnet och arkivet med tusentals bilder.

Anledningen till att Walter Söderqvist tog kontakt med tidningen var att hans stolthet, ett magnoliaträd, för dagen blommade som aldrig tillförne. Jag överdriver inte om jag säger att det är mellan 500 och 600 blommor, säger han. Utan att räkna alla de svagt rosafärgade och tulpanliknande stora blommorna tror vi honom.

Efter att ha studerat det magnifika trädet tar Walter Söderqvist oss med på en lång och faktaspäckad expedition i trädgården. Han berättar vad alla växter och blommor heter på svenska och latin och vad det latinska namnet betyder.

Bland gulsippor, tulpaner, ginst, backsippa, kungsängslilja, japanska körsbärsträd, idegran, pensé, olvon, jasmin, Adam och Eva, rosenrubin, alpaster, rododenron, ett 10 meter högt gullregn för att bara nämna några exemplar gick den åtvidabergske lärjungen till Linné och underisade undertecknad om växtrikets besynnerligheter. Hur man måste bära omkring blad och blomster tills man hittar den rätta platsen. Hur det känns att lyckas med en växt

Kan man inte åka till andra kontinenter för att titta på träd och blommor får man försöka odla dem hemma på tomten säger Walter Söderqvist i Åtvidaberg. I den egna trädgården tror han sig ha minst 500 olika arter. Men jag har inte hunnit räkna dem än, påpekar han

som enligt alla konstens regler inte ska gå att odla på de här breddgraderna.

Blandningen av arter i trädgården är fullkomlig. Där finns de flesta av alla de normala trädgårdsexemplaren blandade med ett stort antal exotiska inslag. Men där finns också av de vilda växter som man finner i skog och mark.

Men varför detta experimenterande med träd och blommor från fjärran länder? Jo, svarar Walter Söderqvist, när man nu

inte har möjlighet att åka till exempelvis Kina, Kanada eller Alperna för att titta på växterna så får man försöka ta hit dem. Många gånger lyckas jag.

Allt detta pysslande, grävande, vårdande och planterande borde vara ganska arbetsamt. Jovisst, säger Walter Söderqvist. Den som är förtjust i en trädgård har alltid jobb. Men skriv inte att jag tycker att det är arbetsamt. För trädgården är mitt höje och kanske den roligaste sysselsättning jag vet.

CHRISTER BERG

Åk 8 i Åtvid på mopedkurs En hjälmklubb bildades

Åtvidaberg har ju gott rykte om sig i trafiksäkerhetssammanhang. Bl a har var tredje körkortsinnehavare i kommunen gått igenom en trafikkurs. En siffra som ligger skyhögt över vad andra kommuner lyckats prestera. Nu har den aktiva trafiksäkerhetskommittén tagit ett nytt initiativ. Denna gång tillsammans med skolledningen och Östergötlands trafiksäkerhetsförbund. Det handlar om en endagsinformation för mopedförare. Samtliga elever i årskurs 8 på Alléskolan var med på undervisningen som ägde rum på måndagen.

I spetsen för undervisningen stod fordonsgörare Uno Berglund, Linköping, och till sin hjälp hade han personal från Åtvidaberg, Norrköping och Linköping. I den korta kursen ingick såväl praktik som teori. Man talade om trafikregler och mopedens funktion.

På olika stationer fick sedan eleverna pröva på olika moment som skillnaden i bromssträcka om man använder handbromsen

eller fotbromsen och dessutom ingick en körsträcka där balansen sattes på prov.

En särskild övningsbana hade anordnats innanför grindarna till Kopparvallen där de som ännu inte fyllt 15 år fick chansen att åka moped en stund. Kursledarna passade också på att slå ett slag för användning av hjälm när man kör moped. Det visade sig att förvånansvärt många av ungdomarna redan hade skaffat sig en hjälm. Under dagen bildades också något av en klubb för "hjälmbarare". Ett tiotal pojkar gick med på Uno Berglunds förfrågan om de ville bära hjälm varenda gång de använder moped i fortsättningen. I slutet av juni och någon gång vid skolstarten i höst kommer de att tillfrågas om sina erfarenheter. Alldeles utan belöning ska de inte heller behöva bli, förutskickade Uno Berglund. På olika sätt ska man nu försöka få fram hjälmar till de i gruppen som inte redan har en egen.

-erg

1/6
Åtvids barnkör har gjort en resa till Gränna där man medverkade i en helgmålsbön i Gränna kyrka. Dagen ägnades åt besök på André museet och remmalagsåkning på Visingsö. Rseledare och dirigent för de omkring 15 barnen var musikdirektör Ingemar Ericsson.

Norgeresa. Åtvids kyrkokör gjorde under långhelgen en resa till Norge. På Kristi himmelfärdsdag medverkade man i en gudstjänst i Bekkelagets kyrka i Oslo. Senare på dagen höll åtvidskören i den välbesökta kyrkan en egen konsert där man huvudsakligen framförde musik av svenska tonsättare. Dessutom deltog en instrumentalgrupp bestående av Britta Kindsjö, Arne Gustafsson, Carina Rydberg och Kjell Asklov. Dirigent för grupperna var musikdirektör Ingemar Ericsson och Ingvar Kindsjö var organisatör av resan. UNDER VISTElsen i Oslo diskuterade man ett musikaliskt utbyte med värd församlingen vars kyrkokör vid tillfälle kommer att gästa Åtvidaberg.

Sommarmusik i Åtvid. Även i år kommer det att anordnas en rad musikstunder under onsdagskvällarna i Åtvids båda kyrkor. Serien börjar den 16 juni och fortsätter varje onsdag till den 25 augusti. Sommarmusiken inleds med en afton med Åtvids ungdomskör. Konserten är uppdelad i två avdelningar varav den andra hålls i Klockarängen och innehåller mer profan musik. På programmet i sommar står vidare Sunnerstamsgruppen och orgelfaftnar med exempelvis diplomorganist Ralf Gustavsson, Stockholm, och domkyrkoorganist Uno Sandén.

Det var bara politiker från det socialdemokratiska lägret som hörsammats Olof Söderbäck's inbjudan till gökotta i Åtvidabergs strövområde nr 1 - Humpaområdet

Politiker på gökotta i Åtvids Humpaområde

Vädrets makter var inte på sitt allra bästa humör när Olof Söderbäck på torsdag morgonen stod som värd för en gökotta i det sommarfagra Humpaområdet i Åtvidaberg. Det var småkallt, blåsigt och ett lätt duggregn. Inbjudna till gökottan var ledamöter och suppleanter i Åtvidabergs kommunstyrelse. En inbjudan som stått fast ända sedan Olof Söderbäck i januari presenterade sin utredning om Humpa.

Här fick alltså politikerna chansen att under sakkunnig ledning lära känna det område som är så omhuldat av naturvårdare, friluftsmänniskor, mulleskolor, skolans folk osv. Ett område som många gånger blivit ganska så styvmoderligt behandlat.

Trots den tidiga timmen och det inte alltför angenäma vädret hade ändå sex av de 22 ledamöterna och suppleanterna i kommunstyrelsen infunnit sig liksom en fullmäktigeledamot. Samtliga tillhörande den socialdemokratiska partigruppen och med kommunalrådet Carl-Eric Ahlström iförd skärmhätta och skär regnrock i spetsen. Dessutom hade två chefstjänstemän mött upp. Av de borgerliga i kommunstyrelsen syntes inte ett spår. Inte heller av fritidsnämnden som genom sin ordförande tackat nej.

Promenaden i den riktiga grönskan i Humpa gick en sex-sju km lång slinga runt sjön Lilla Bjän. Olof Söderbäck gjorde många anhalter för att på ort och ställe uppmärksamma politikerna inte bara på den intensiva växt- och djurvärlden utan också på beklagliga ingrepp i naturen

och vilka åtgärder som är nödvändiga för att bevara det särskilt mest utnyttjade rekreationsområdet i hela Åtvidaberg.

Bl a gick man genom stora hagmarker närmast samhället som nu håller på att växa igen eftersom den tidigare arrendatorn inte ansåg sig ha råd att sätta upp erforderliga stängsel. Fritidsnämnden lovade dock i våras att skyndsamt ta itu med frågan.

Utmed Kyrkogårdsån fick deltagarna se prov på en misslyckad hormoslyrbekämpning. Olof Söderbäck påpekade också nödvändigheten av att tillfråga sakkunnigt skogsfolk i framtiden innan ytterligare ingrepp görs i Humpa. Genom okunnighet och missförstånd har redan tillräckliga misstag gjorts. Politikerna gavs också tillfälle att studera dragingen av den planerade genomfarten av Kilsavägen. Likaså fick man se hur långt utbyggnaden av Fiskarhagen framskridit, det bostadsområde som t o m blev en fråga för regeringen. Efter en drygt tre timmar lång promenad var man tillbaka till samlingsplatsen. Nöjda med utflykten även om dagens rubrikfågel göken inte givit sig tillkänna vid något enda tillfälle. Men en enkelbeckasin duger kanske som surrogat.

I sin skrivelse i januari angav Olof Söderbäck tre uppgifter som fordrade omedelbara lösningar. Dessa var stängsel och utarrendering av hagmark, upprättande av en skötselplan för hela Humpa och upptagandet av förhandlingar med närbelägna markägare för att få en tillräcklig storlek av strövområdet.

Ännu i dag har fortfarande inget av dessa problem lämnat utredningsstadiet i de kommunala förvaltningsorganerna.

CHRISTER BERG